

2/2005

INSANE

Jyväskylän suomen kielen opiskelijoiden ainejärjestölehti

Arvi Lind: "Suomen kieltä ei uhkaa mikään"

Viikoista pisteisiin - opiskelijan selviytymisopas

YUP-muusikko Jarkko Martikaisen uusi aluevaltaus

2/2005
INSANE

- 03 PÄÄKIRJOITUS
04 SANELLE UUSI HAALARIMERKKI
06 OPINTOVIIKOISTA PISTEISIIN
09 UUTISIA
10 KOLME KIELEN ASiantuntijaa
13 TOIMITTAJAKONKARI ARVI LIND
16 FUKSIT ESITTÄYTYVÄT
19 KEMISTIN NÄKÖKULMA
20 VUOSI AUSTRALIASSA
23 KIELET VAIHTOON
24 JARKKO MARTIKAINEN
28 ARVIOT
29 MINNE KATOSI TUIJA?
30 ALA-KOJOLA
31 VIERAS KYNÄ
32 NOVELLI: KUMINKORJAUS
33 NOVELLI: PARATIISIN VIIMEINEN VUOSI
34 KAUPUNGIN SUURIN PIZZA

Millaista on työ opettajana, toimittajana ja tiedottajana? **Sivu 10**

Uunituore
esikoiskirjailija.
Sivu 24

PÄÄKIRJOITUS

Ja sama suomeksi

"JAA SUOMEN kieltä? Yliopistossa? Etkö muuten osaa?" Varmasti jokainen suomen kielen opiskelija on törmännyt tämänkaltaisiin hämmästyksiin. Kummastelua tahdittaa pieni naurahdus ja kiusallinen virne kysyjän naamalla. Varsinkin vanhemman ikäpolven on yllättävän vaikea käsittää, miksi yliopistossa opiskellaan äidinkieltä. Vieläkin suuremman hämmennyksen saa aikaan ilmoittamalla, ettei aio valmistua opettajaksi. Ja jatkokysymysten tulva on loputon.

UTELULLE ON omat syynsä. Se saattaa olla tietämättömyyttä, mutta myös tulosta yhteiskunnan yleisestä ajattelutavasta. Nykyään kansainvälisyydestä on tullut pakkomielle. Jokainen yliopisto-opiskelija melkein tuupataan vaihtoon. On äärimmäisen kunnioitettavaa osata seitsemää kieltä sujuvasti. Tärkeää on sisällyttää tutkintoonsa vähintään yksi opintokokonaisuus, joka näkyy opintorekisterissä nimellä international studies. Useissa tiedekunnissa tenttikirjat ovat englanninkielisiä. Puhumattakaan väitöskirjoista, joiden kieli on lähes automaattisesti englanti. Kansainvälisyydessä tai vieraiden kielten puhumisessa ei sinänsä ole mitään pahaa, kunhan äidinkieli pysyy suhteellisen sujuvana. Mutta kun ei tahdo pysyä.

MYÖS SUOMEN kielen lautakunta on huomannut, miten suurin kapuloin kansainvälisyyden puolesta tänä päivänä rummutetaan. Lautakunta ilmaisi huolensa viime kevään *Kielikellossa* julkaistussa kannanotossaan suomen kielen puolesta. Erityisen huolestunut se oli suomen kielen asemasta akateemisessa maailmassa. Äidinkielen kirjallisen viestinnän opetus yliopistoissa on hyvin vähäistä. Opetuksen määrä vaihtelee paitsi eri korkeakoulujen myös eri tiedekuntien välillä. Lautakunta alleviivaa kannanotollaan, että suomen kielen asemaa tieteen kielenä on vahvistettava. Tulevat useimmat valmistuneet työskentelemään ainakin osan ajastaan suomenkielisessä työyhteisössä. Myös opetusministeriön työryhmän *Tiede ja yhteiskunta* -mietinnön eräs suositus kuuluu sanotuksi näin: "Kannustetaan ja rohkaistaan julkaisemista myös kotimaisilla kielillä niin, että ne säilyvät vastaisuudessaakin tieteen kiellinä".

KYSYMYS ONKIN, toteutetaanko tätä suositusta käytännössä. Niin sanotun Bolognan prosessin eli tutkintouudistuksen ja koko Euroopan laajuinen jalo tavoite on parantaa kielten osaamista. Jokaisen tulisi hallita äidinkieltänsä lisäksi kahta muuta kieltä. Käytännössä kampuslaisen tulee suorittaa äidinkielen opintoja keskimäärin 3-5 opintopistettä. Tämä vastaa noin viikon opintoja. Kuten sanottu, opetuksen määrät vaihtelevat, joten kaikki laitokset eivät tarjoa tätäkään vähää.

KIELENHUOLTAJAT JA suomen kielen lautakunta eivät siis turhaan kutsu meitä kielitalkoisiin. Suomen kieli jää auttamattomasti jalkoihin, jos jotain ei pian tehdä. Pienen kielialueen suomella ei ole kovin suurta jalansijaa esimerkiksi englannin rinnalla. Kohta tilanne on se, että akateemisesti koulutetut osaavat kyllä tieteen ja tutkimuksen kielen sekä tuisnan vieraita kieliä, mutta eivät kykene ilmaisemaan asiaansa selvällä suomen kielellä. Itse totesin tämän viime keväänä, kun tarkastin kahden yliopisto-opiskelijan gradut. Toinen käsitteli kasvatustiedettä, toinen vero-oikeutta. Sisältö jäi paikka paikoin auki yleissivistyksen puutteen takia, mutta myös kielen koukeroiden vuoksi. Olisiko tässä parannuksen paikka? Seitsemän vuoden takaisen lukion äidinkielen taidot eivät taida enää valmistumisvaiheessa riittää.

HYVÄT IHMISET. Älkää tulko enää kysymään, miksi minä luen suomen kieltä. Monen muunkin sietäisi.

VIIVI VIRTANEN

Tarina merkistä on tosi

TEKSTI ELINA NURMINEN

KUVAT PYRY ANTOLA

OLETKO NÄHNYT Sanen uuden haalarimerkin? Sen, jossa lukee "Kielen huolto ajo sallittu" ja joka näyttää haalarimerkiltä? Onko sinusta tuntunut kummalliselta, että suomen opiskelijoiden haalarimerkissä on yhdysanavirhe? Nyt sinun ei tarvitse enää kummastella sitä, sillä niin siinä kuuluukin olla! Ja nyt saat kuulla useamman synn, miksi.

Kuvallisen informaation vääntely ja sanoilla kikkailu ovat merkin suunnittelija **Hermanni Honkimäelle** mieluinen piristyskeino. Liikennemerkkit puolestaan ovat hyvä pohja näennäisesti toisistaan irrallaan olevien merkitysten yhdistämiseen. Jo ennen haalarimerkkien suunnittelukilpailua Hermanni oli sanailut mielessään tutun liikennemerkkin muotoon kielenhuoltoajo sallittu. Ajatustyö kuitenkin vielä jatkui: muiden muassa chattikieli kaipaisi monesti kielenhuoltoa vaikkapa yhdys-sanojen osalta, joten parodia tuli osaksi päässä pyörinyttä kehitelmää.

LIKENNEMERKIN VALITSEMISEN kangasmerkiksi ei ollut suunnittelijalle itsestään selvää. Sellaisia kun

on haalareissa jo aika paljon. Hermanni kuitenkin ajatteli, että varsinainen teksti merkitystasoinen on pääasia, ja liikennemerkki-look tarjoaa siihen yhden tason lisää. Kun ajatustyö oli tehty, oli varsinainen kuvan tekeminen varsin vaivatonta. Kaiken kruunaa pieni Sane alakulmassa - viittauksena monissa merkeissä ilmoitettuun valvoaan tahoon kuten poliisiin. Lopputulos oli juuri sellainen kuin pitikin.

HERMANNIN KERTOMAN lisäksi merkin taustoihin kuuluu myös se tarina, minkä minä olen jo monille kertonutkin: Kun olimme ensimmäisenä opiskeluvuonna Jouko Koiviston luennolla, kuulumme tarinan liikennemerkistä. Tuo liikennemerkki oli ollut hallintorakennuksen vieressä, ja siinä oli lukenut "Huolto ajo sallittu". Tyhjä tila sanojen välissä oli ollut Koiviston kertoman mukaan silmiinpistävän suuri. Hänen lisäksi ainakin Seppo Pekkola oli huomannut merkin. Nytemmin merkki on poistettu, tai ainakin virhe on korjattu. Pekkola ja Koivisto kiistävät, että heillä olisi ollut osuutta asiaan.

Hermanni Honkimäki inspiraation lähteellä.

ERITYISEN MIELENKIINTOISEN tästä koko merkkitarinasta tekee se, että minä olin aivan varma, että tämä liikennemerkkitarina on koko jutun takana ja että Hermanni on saanut inspiraationsa siitä. Mutta Hermanni muisti tarinan vasta, kun sen äskettäin hänelle kerroin. Hän uskookin, että se on jostain takaraivon perältä vaikuttanut merkin luomiseen ja myötävaikuttanut lopputulokseen kaiken muun edellä kerrotun lisäksi. Niin tai näin, Sanella on hieno haalarimerkki, jonka suosioon sekä Hermanni Honkimäki että Sane voivat olla tyytyväisiä.

Avattu!

uusi Parturi
Aika
Kampani

Opiskelija-ale 10 %

Maksuvälineeksi käy myös Visa Electron tai Visa

Tervetuloa!

Kauppakatu 12
puh. 685 060

PAUL MITCHELL

VIIKOISTA PISTEISIIN

astetta salakavalampi juttu

ON VUOSI 1999. EUROOPAN OPETUSMINISTERIT OVAT KOKOONTUNEET KAUPUNKIIN, JOSSA UMBERTO ECO TOIMII SEMIOTIIKAN PROFESSORINA - BOLOGNAAN. TUOSSA KOKOUKSESSA ALLEKIRJOITETTIIN PAPERI, JOKA ON VAIKUTTANUT NIIN PROFESSORI ECON KUIN MEIDÄN JYVÄSKYLÄLÄISFENNISTIENTKIN ELÄMÄÄN: JULISTUS EUROOPPALAISEN KORKEAKOULUTUSALUEEN MUODOSTAMISESTA.

JULISTUKSEN päätavoitteina ovat kilpailukyvyyn ja liikkuvuuden parantaminen, niin eurooppalaisissa korkeakouluissa kuin yleensä Euroopassakin.

TULEVAT TOIMENTPITEET:

1. selkeiden ja vertailukelpoisten tutkintojen käyttöönotto
 2. kaksiportaisen tutkintojärjestelmän käyttöönotto
 3. opintopistejärjestelmän käyttöönotto
 4. liikkuvuuden esteiden poistaminen
 5. eurooppalaisen laadunvarmistusyhteistyön edistäminen
 6. korkeakoulutuksen eurooppalaisen ulottuvuuden edistäminen
- (Lähde: <http://www.jyu.fi/bologna/>)

JAA MITÄ? Nuo perin yleviltä kuulostavat tavoitteet saattoivat vielä muutama vuosi takaperin kuulostaa poliitikkojen epämääräisiltä lätinöiltä, mutta nyttemmin niistä on tullut totisinta totta jokaisen korkeakouluopiskelijan arjessa.

SELKEIN UUDISTUKSEN aiheuttama muutos on siirtyminen opintoviikkojärjestelmästä opintopisteisiin. Opintoviikot eivät ole suoraan (eivätkä kääntäen) verrannollisia opintopisteiden kanssa, joten muutokertoimista ei sinänsä kannata puhua; siinä missä opintoviikko vastaa 40 tunnin työmäärää, opintopisteen katso-

taan vastaavan vain n. 27 tuntia. Yliopiston hallituksen päätöksellä jo olemassa olevat opintoviikot muutetaan uuteen tutkintojärjestelmään siirryttäessä opintopisteiksi kertoimella 1,8.

MYÖS ARVIOINTIASTEIKKO on muuttunut. Opinnot arvioidaan välillä 1-5. Humanistisen tiedekunnan tiedekunta-neuvosto on tehnyt periaatepäätöksen, että jatkaakseen seuraavaan opintokokonaisuteen (perusopinnoista aineopintoihin tai aineopinnoista syventäviin) on opiskelijan suoritettava edeltävä kokonaisuus arvosanalla hyvä, mitä uudessa arviointiasteikossa vastaa numero 3. Myös opintoviikkosuoritusten arviointiasteikko yhdestä kolmeen on muuttunut viisiportaiseksi.

UUTTA TUTKINTOJÄRJESTELMÄÄ kutsutaan kaksiportaiseksi tutkintojärjestelmäksi, sillä kandidaatintutkinnon suorittaminen on pakollista, toisin kuin vanhassa järjestelmässä. Uuden järjestelmän myötä myös maisteriopintojen osuus tutkinnosta on kasvanut: opintoviikkojärjestelmässä kandidaatin laajuus on 120 opintoviikkoa (75 prosenttia koko tutkinnosta), kun taas uuden järjestelmän mukainen kandidaatti muodostaa 60 prosenttia tutkinnosta.

LIKKUVUUSAJATTELUN MUKAAN kandidaatin tutkinnon suorittaneet voivat halutessaan vapaasti siirtyä toisiin yli-

opistoihin suorittamaan maisteriopintojaan. Tämän pitäisi olla uuden järjestelmän myötä entistä kivuttomampaa, sillä opintojen laajuudet ovat (ainakin teoriassa) yleiseurooppalaisesti samat. Kandidaatin tutkintoa opiskelupaikan siirtymäkohtana ajaa vahvasti humanistisessa tiedekunnassa myös opintoasiainpäälikkö **Ossi Päämilä**. Hän esittää, ettei tiedekuntaan hyväksyttäisi muita kuin maisteriopintonsa aloittavia siirto-opiskelijoita. Tämä Bolognan prosessin hengen mukainen peliliike selkeyttäisi tiedekunnan perin sekavia opiskelijahakukuvioita.

UUDEN TUTKINTOJÄRJESTELMÄN myötä astuivat voimaan myös uudet, opintopistemääräiset opetussuunnitelmat. Ulkopuolisen silmin dramaattisia muutoksia ei näytä tapahtuneen, mutta korkeammat tahot ovat antaneet ymmärtää, että jonkinmoista "vääntöä" on täytynyt käydä suunnitelmien saattamiseksi opintopisteajaksi. Tämä näkyikin siinä, että useiden kurssien laajuuksia on muutettu, molempiin suuntiin.

MYÖS KIELI- JA VIESTINTÄ-OPINNOT ovat uudistuneet; tarkemmin sanottuna niiden osuus tutkinnossa on kaventunut. Toisen vieraan kielen kieliopinnot ovat siirtyneet ajasta ikuisuuteen. Osaa tämä uutinen varmasti ilahduttaa, mutta kieliopinnot jo suorittaneiden keskuudessa uskotaan, että toisen vieraan kielen suorittaminen on etu työmarkkinoilla.

Liisi Laakson, Riikka Vehmasen ja Mari Hertikaisen mielestä tutkintouudistuksesta on saatu riittävästi tietoa ainakin pääaineen osalta. Ongelmia on sen sijaan aiheuttanut opintoviikkojen muuntaminen pisteiksi.

TOISEN VUODEN fennistit Mari Hertikainen, Liisi Laakso ja Riikka Vehmanen suostuivat ystävällisesti jakamaan mietteitään ja kokemuksiaan uudesta tutkintojärjestelmästä ja muutostavaiheen tapahtumista.

"Tietoa on saatu hyvin ja riittävästi", kaikki vakuuttavat yhdestä suusta. Ainakin pääaineen osalta.

"Kaikkia muutosten syitä ei kuitenkaan ole selvitetty, varsinkaan opelinjalla", Liisi täsmentää.

"Ja ehkä sitä omaa perehtymistä olisi vaadittu enemmän", Riikka pohtii.

Teorian ja käytännön kohtaamiseen haastateltavat suhtautuvat kriittisesti.

"Kerrottu ja koettu ovat vastanneet osittain", toteavat Riikka ja Mari.

"Kaikkea ei ole huomioitu siirtymäkohdissa", Mari jatkaa.

LIISI PUOLESTAAN on törmännyt - monen muun tavoin - ongelmiin opintoviikkojen muuttamisessa pisteiksi. Toisen vuoden opiskelijathan ovat opintojen alusta alkaen opiskelleet (lähes) uusien tutkintovaatimusten mukaisten

opetussuunnitelmien mukaan, mutta silti opintojen laajuudet ovat muuttaneet muutoksen myötä - opiskelijan kannalta keuhon suuntaan.

LIISIN MAINITSEMA ongelma koskee opintojen koostamista. 15 opintoviikon laajuiset koostetut perusopinnot muuttuvat kerroinpyörytyksessä 27 opintopisteeksi, opetussuunnitelmiin merkityistä laajuuksista huolimatta. Tämä johtaa kirjallisuuden osalta siihen, että 30 opintopisteen perusopinnoista häviää koostettaessa kolme opintopistettä. Tiedekunnan periaatepäätöksen mukaan virhe korjataan siinä vaiheessa, kun opiskelija ottaa ulos kandidaatintodistuksensa. Tämä ratkaisu ei kuitenkaan kata kaikkia näkökulmia, ainakaan opiskelijan mielestä. Onhan elämää ennen kandidaatintutkintoakin!

"Nyt jo jonotetaan vaikka minne, kuten kielikeskuksen kursseille, joille pääsemisen opintopistemäärät ratkaisevat", Liisi huomauttaa.

"Lisäksi aion hakea pedagogisiin aine-

opintoihin jo tänä keväänä, ja toisen vuoden opiskelijana pääsemiseni voi olla pienestä kiinni. Lievästi sanottuna harmittaa, mikäli en pääse opintoihin kahden tai kolmen puuttuvan pisteen takia - vaikka oikeasti ne mulla olisikin." "Ja kun ei kaikista aineista tiedä, mitkä on oikeat pistemäärät, niin ei edes pysty aina itse valvomaan muuntuuko ne oikein", Riikka lisää.

"Hämää kun ei voi luottaa systeemiin."

M.O.T. Vaikkei uusi tutkintojärjestelmä enää tässä vaiheessa ehkä vaikutaakaan niin monimutkaiselta kuin vaikkapa vain vuosi takaperin, ei vaihdos tapahdu aivan kivuttomasti. Prosessin aikana tulee vielä ilmenemään useita ongelmatilanteita, joita kukaan ei osannut ennustaa. Mutta tieto ja tuntemus ehkäisevät turhien virheiden syntymistä. Lisätietoa uudesta tutkintojärjestelmästä (ja sen lieveilmiöistä) saa henkilökunnalta sekä yliopiston ja humanistisen tiedekunnan nettisivuilta.

Vaihtaako vai eikö vaihtaa, siinä pulma.

VAIHTAAKO VAI EI? Jos kyllä, niin milloin? Mitä siitä hyötyy? Onko kuu sittenkin juustoa? Nämä ja monet muut relevantit kysymykset pyörivät fennistien mielessä kautta Seminaa-rinmäen. Kysymykset ovat kiperiä ja aiheellisia, ja jokaisen kannattaa pohtia niitä oman henkilökoh- taisen tilanteensa ja opintosuunnitel- mansa valossa.

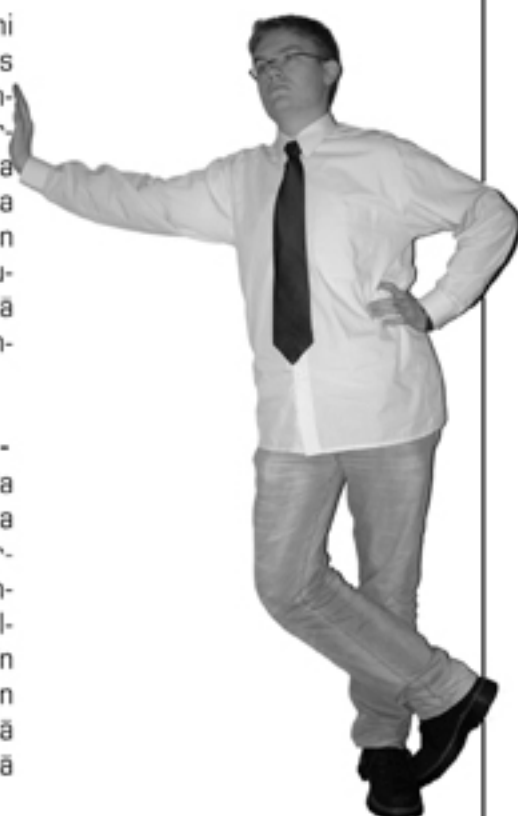
ASIAA TUUMAILLESSA kannat- taa ottaa huomioon seuraavat seikat: vanhan järjestelmän mu- kaisesti opiskelevien on saatava haluamansa paperit ulos yliopistosta viimeistään 31. heinäkuuta 2008. Sen jälkeen opiskelijan on pakko siir- tyä opintopistemuotoiseen jär- jestelmään. Vanhojen opetussuun- nitelmien mukaista opetusta ei ole enää tarjolla. Kokonaiset opin- tokokonaisuudet on helpompi siirtää opintoviikkojärjestelmästä pisteisiin.

VIRALLISESTI KAIKKIA suo- sitellaan siirtymään uuteen tutkinto-

järjestelmään, mutta mielestäni maalaisjärjen käyttöön on varaa. Jos sinulla on viittä vaille valmis opin- tokokonaisuus tehtynä, kannattaa her- mojen säästämiseksi suorittaa kyseinen osio loppuun ja siirtyä vasta sitten. Myös lähiaikoina valmistuvien on järkevää pohtia vaihdon tarpeellisu- utta, tosin eihän voi ennustaa, millä tavalla työmarkkinat suhtautuvat opin- topistepaperit omaaviin hakijoihin...

KYMMENEN HYVÄÄ JA KAHDEK- SAN KAUNISTA. Teorian tasolla homma näyttää (vai pitäisikö olla potentiaali?) melko selvältä. Par- haatkin sotasuunnitelmat pitävät kutin- sa vain ensimmäisen hyökkäyksen al- kuun asti. Välillä tuntuu, että sodatkin ovat loogisempia kuin armas tieteen kehtomme. Ei siis liene yllätys, että uudistuksista ei ole pelkästään hyvää sanottavaa.

TUURE PUURUNEN

OPINTOVIKKOMAISTERI 160 ov

Maisteriopinnot 40 ov

Humanististen tieteiden kandidaatti
120 ov

OPINTOPISTEMAISTERI 300 op

Maisteriopinnot 120 op

Humanististen tieteiden kandidaatti
180 op

OPELINJALAISEN UUSI TUTKINTORAKENNE

LM	SUOMEN KIELI 80 OP pro gradu-tutkielma 40 op (muut) syventävät opinnot 40 op	PEDAGOGISET OPINNOT 35 OP
	VALINNAISET OPINNOT 5 OP	
HUK	SUOMEN KIELI 70 OP aineopinnot 45 op tutkielma ja seminaari 10 op perusopinnot 25 op	KIRJALLISUUS (perus- ja aineopinnot) PUHEVIESTINTÄ 12 OP PEDAGOGISET OPINNOT 25 OP
	KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT 7 OP maturiteetti 1 op toinen kotimainen kieli 3 op vieras kieli 3 op	
	VALINNAISET OPINNOT 6 OP	

Tervetullut lisäkiintiö opeharjoitteluun

Mahdollisuus myös ei-suoravalituille

OPEHARJOITTELUUN otetaan ensi vuonna enemmän opiskelijoita kuin aikaisemmin. Näin myös ei-suoravalituille pyritään takaamaan mahdollisuus suorittaa pedagogiset opinnot kotiyliopistossaan. OKL:n ja kielten laitoksen toteuttamassa lisäkiintiössä paikkoja suomen kielen ja kirjallisuuden opiskelijoille on yhteensä 20, englannin kielen opiskelijoille 15.

OPISKELIJAT VALITAAN opintoihin soveltuvuuskokeen perusteella. Lisäksi hänellä tulee olla suoritettuna

vähintään aineopinnot pääaineesta, perusopinnot sivuaineesta sekä pedagogiset perusopinnot tai vastavasti 10 opintoviikkoa kasvatustieteestä, aikuiskasvatuksesta tai erityispedagogiikasta.

HAKUAIKA OPINTOIHIN päättyi 14. marraskuuta. Valituille ilmoitetaan viikolla 50. Opeharjoittelu alkaa tammikuussa ja päättyy joulukuussa 2006. Harjoittelu tehdään Normaalikoulussa ja yhteistyöoppilaitoksissa.

InSane kohta myös netissä

Monet ovat kyselleet, milloin InSanea pääsee selaamaan netistä. Muun muassa vaihto-oppilaat ja Jyväskylästä jo työelämään lähteneet ovat haikailleet nettiversiosta jo pitkän aikaa. Vihdoin projekti on saanut tuulta alleen. Mahdollisuuksien mukaan InSanen nettilehteä aletaan kehittää jo ennen vuoden vaihdetta. Parhaassa tapauksessa lehti olisi jo alkuvuodesta virtuaalisesti luettavissa. Käytännön toteutuksesta ei ole vielä suurempia suunnitelmia, mutta toden-

näköisesti linkitys tulee Sanen sivuilta. Tarkoituksena on laittaa kaikki InSaneissa ilmestyneet jutut alusta alkaen sähköisesti selattaviksi. Visioita on heitelty ilmaan jo pitkään, ja jopa ajatus näköislehdestä on vilahtanut nettilehteä suunnittelevien haaveissa. Tällä hetkellä verkkoon on koottu vuoden 2002 ja 2003 numeroiden sisällysluettelot kansikuvineen. Lisäksi numeroista on luettavissa yksi näytejuttu.

Puola, Liettua vai Unkari?

Sane suunnittelee jälleen opintomatkaa keväälle. Tällä hetkellä mietinnän alla on kolme hyvää vaihtoehtoa: Puola, Liettua ja Unkari. Sanen keskustelufoorumilla on käyn-

nissä matkagallup, jossa voi käydä antamassa äänensä haluamalleen kohdemaalle. Lisäinformaatiota reissusta saataneen keväämmällä.

Osmassa myytiin 60 Sanen uutta merkkiä

Merkkimyynti kävi vilkkaana Vaasan Osmassa marraskuussa. Puheenjohtaja Laura Holm kertoo, että kielen huolto ajo -merkkejä myytiin kaikkiaan 60 kappaletta.

"Kaikki myytiin, mitä oli mukana ja Tampereelle ja Helsinkiin piti vielä lähettää molempiin 20, Laura sanoo tyytyväisenä.

Osmalle uusi merkki

Osmalle suunnitellaan uutta merkkiä. Merkkikilpailu on parasta aikaa käynnissä, ja voittajaehdokas julistetaan seuraavassa Osmassa Tampereella ensi maaliskuussa. Puheenjohtaja Laura Holmin mukaan Vaasan Osmassa kehiteltiin jo ensimmäinen ehdotus: "Rektiohäiriöstä voi puhua".

Sane voitti Alias-turnauksen

Suomen kielen opiskelijat pokkasivat tänä syksynä YK:n järjestämän Alias-turnauksen voiton. Sanen puolesta selittämisen mestaruudesta mitelivät Anu Rasku ja Kristiina Poutiainen. Paitsi että he kirivät ensimmäiselle sijalle varsin suvereenisti, kaksikko käytti oivallisesti hyödyksi suomen kielen oppineisuutta. Sanonjen arvoitukset selvisivät muun muassa selityksillä "lisää siihen sama johdin" ja "laita loppuun partitiivin päätte". Palkinnoksi Sane sai maineen ja kunnian lisäksi turneen ensi vuoden järjestysvastuun.

Kolme rautaista KIELEN ASIANTUNTIJAA

TEKSTI ELINA PÖYHÖNEN KUVAT ELINA PÖYHÖNEN VIIVI VIRTANEN

OPETTAJA

mahdollisuus saada vinkkejä ja uusia näkökulmia kollegoilta.

SUURIMPANA HAASTEENA opettajuudessa Marjatta kokee suuret opetusryhmät. Vaihtelevien opetusmenetelmien käyttö on oppilaiden motivoinnin kannalta tärkeää, mutta hyvin vaikeaa toteuttaa käytännössä, koska opetusryhmät ovat liian suuria. Lisäksi erilaisten oppijoiden huomioiminen tuottaa ongelmia, kun opettajan aika ei aina riitä vastaamaan kolmenkymmenen oppilaan yksilöllisiin tarpeisiin.

TULEVAISUUS NÄYTTÄÄ valoisalta. Marjatta huomauttaa, että äidinkielen ja kirjallisuuden opettajia tarvitaan aina. Lisäksi Marjatta kehuu OAJ:n toimintaa ja on tyytyväinen nykyiseen viikotuntimäärään. Uusi palkkausjärjestelmä kuitenkin hieman huolestuttaa.

"UPJ on toistaiseksi vaikuttanut lupaavalta, mutta sillä voi olla myös negatiivisia vaikutuksia, joita ei vielä osata ennustaa", Marjatta pohtii.

MARJATALLE OPETTAJANA työskenteleminen antaa tunteen siitä, että saa tehdä jotain tärkeää ja arvokasta. Hän myös kokee usein onnistumisen iloa ja nauttii saadessaan tutustua uusiin ihmisiin. Välillä opettajan työ väsyttää, mutta ei koskaan kyllästyä, sillä yksikään päivä ei ole samanlainen.

Marjatta Rosti on työskennellyt Jyväskylän Normaalikoulun äidinkielen ja kirjallisuuden lehtorina 22 vuotta. Alun perin Marjatta haaveili kuvaamataidon opettajan ammatista, mutta elämän kuljettamana hän ajautui kuitenkin opiskelemaan suomen kieltä ja päätyi lopulta opetus-alalle.

OPETTAJAN TYÖN hyviksi puoliksi Marjatta mainitsee muun muassa mukavat kollegat ja mahdollisuuden kehittää itseään ja pysyä mukana ajassa. Kokenut opettaja pitää oppilaita aitoina ja innostavina yksilöinä ja nauttii opetusharjoittelijoiden ohjaamisesta. Opettajan työ kuitenkin myös vaatii paljon.

"Työpäivät venyvät usein pitkiksi valtavien koenippujen ja ainekirjoitusten parissa.", Marjatta toteaa.

OPETTAJAN LUKUJÄRJESTYS vaihtelee hyvin paljon opetusjaksojen mukaan. Välillä tunnit kasaantuvat aamuihin, välillä taas kaikki tunnit ovat iltapäivällä. Marjattan työhön kuuluu opetustyön lisäksi myös harjoittelijoiden ohjaaminen, joten aikataulut pyritään muokkaamaan kaikille sopiviksi. Jos opetustunnit ovat aamupäivällä, Marjatta lukee sähköposteja, tapaa harjoittelijoita ja monistaa opetusmateriaaleja. Oppilaiden tekstejä hän korjaa yleensä vain kotona, koska keskittyminen on vaikeampaa kouluympäristössä kuin kodin rauhassa. Äidinkielen opettajilla on ainakin kerran viikossa niin sanottu yt-aika, jolloin opettajat kokoontuvat muokkaamaan opetussuunnitelmia ja keskustelemaan kurssien sisällöistä. Kokoontumisessa on myös

TOIMITTAJA

työpäivät venyvät pitkiksi eikä säännöllisistä työajoista voi puhua.

TOIMITTAJAN TYÖSSÄ kohtaa päivittäin vaihtuvia haasteita. Jonain päivänä ongelmana voi olla sopivien haastateltavien tai asiantuntijoiden löytäminen. Joskus taas itse aihe on niin vieras, että taustatiedon etsiminen on työlästä. Kristiina on kohdannut haasteita myös tekstin tasolla. Voi olla vaikeaa keksiä, miten kirjoittaa mielenkiintoisesti ja sujuvasti tai miten käsitellä arkaa aihetta. On myös päiviä, jolloin tekstiä ei vain yksinkertaisesti tunnu syntyvän kovasta yrityksestä huolimatta.

SINNIKKYYS ON yksi hyvän toimittajan ominaisuuksista. Täytyy vain yrittää uudelleen ja uudelleen, vaikka mikään ei tuntuisi onnistuvan. Työ vaatii myös paljon sosiaalisia taitoja. On osattava lähestyä haastateltavia oikein ja tultava toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Iso osa toimittajan työajasta kuluu nimenomaan erilaisten kyselyjen tekemiseen, haastatteluihin, neuvotteluihin ja palavereihin.

KRISTIINAN MUKAAN työ on mukavaa vastapainoa tenttikirjoille ja saahan siitä myös lisätuloja. Hän tuntee myös saavansa työstään paljon elämyksiä ja onnistumisen iloa. Pelkkää iloa ja hymyä ei toimittajankaan työ ole, vaan joskus jutusta voi saada murskaavaa palautetta lukijoilta tai esimieheltä.

TULEVAISUUDESSA KRISTIINA uskoo perinteisen printtimedian joutuvan taistelemaan asemastaan esimerkiksi Internetin ja television kanssa. Kristiina on myös huomannut, että toimittajista ja toimittajiksi haluavista yhä useampi on nainen, ja tämä suuntaus tulee todennäköisesti jatkumaan myös tulevaisuudessa.

Kristiina Poutiainen haki kesätoimittajaksi Ilta-lehden kesällä 2004. Ovet avautuivat nuorelle toimittajalle, ja hän pääsi osaksi mukavaa työtiimiä. Kristiina työskentelee Ilta-lehdessä talvisin avustajana ja kesäisin kesätoimittajana. Lisäksi hän toimii freelancer-toimittajana ja kirjoittaa juttuja muun muassa Keski-suomalaiseen. Toimittajan työssä yhdistyvät monet Kristiinan mielenkiinnosta. Työssään hän saa ruotia yhteiskunnan epäkohtia ja tavalta mielenkiintoisia ihmisiä.

TOIMITTAJAN TYÖN lisäksi Kristiina opiskelee ahkerasti suomen kieltä, kirjallisuutta, journalistiikkaa, yhteisöviestintää, sosiologiaa ja puheviestintää. Tänä vuonna Kristiina suorittaa pedagogisia aineopintojaan Jyväskylän Normaalikoulussa.

TOIMITTAJAN AAMUPÄIVÄ kuluu lehtiä selaillessa ja uusia juttuideoita kehitellessä. Yleensä aamuisin kokoonnutaan keskustelemaan ideoista ja kehitellään porukalla juttujen aiheita pidemmälle. Kun aiheet on jaettu, alkaa varsinainen työ. Usein aikaa kuluu runsaasti haastateltavien tavoitteluun, haastattelujen tekemiseen ja taustatiedon kaivelemiseen. Ilta-päivällä puretaan haastatteluja, kirjoitetaan juttua ja mahdollisesti vielä odotetaan lisätietoa asioista. Haastattelun ja kirjoittamisen lisäksi pohditaan kuvaajan kanssa juttuun sopivia kuvia ja mietitään kuvatekstejä. Kun juttu on valmis, se lähetetään korjattavaksi haastateltaville. Illalla tehdään mahdolliset korjaukset ja hiotaan teksti julkaisukelpoiseen kuntoon. Monesti

Anitta Kananen on työskennellyt Jyväskylän yliopiston tiedottajana viisitoista vuotta. Hän on *Tiedonjyvä*-lehden toimitussihteeri, vetää abi-esite projektia, osallistuu Sähköjyvän tekoon ja parhaillaan työn alla on Studia

Generalia- luentosarjan koostaminen.

ANITTA KUYAILEE työtään monipuoliseksi ja kiinnostavaksi. Hän kertoo nauttivansa suuresti haastavista työtehtävistä ja on

TIEDOTTAJA

iloinen saadessaan työskennellä fiksuja ihmisten kanssa kauniissa työympäristössä.

"Viehättävällä kampusalueella työskentely on yksi työn monista hyvistä puolista", Anitta tiivistää.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON tiedottajan työpäivä alkaa yleensä sähköpostien lukemisella. Hieman yhdeksän jälkeen vuorossa on haastattelun tekeminen tilastotieteen laitoksella. Lounaan jälkeen Anitta kirjoittaa juttua lehteen, käy läpi aamupäivän aikana tulleita sähköposteja ja tapaa lehden taittajan, jonka kanssa sovitaan yhteisestä aikataulusta. Lisäksi Anitta oikulukee viikoittain henkilökunnalle lähetettävän Sähköjyvän. Jutun kirjoittamisen keskeyttää abi-esitteisiin liittyvä asia, josta käydään neuvottelua sähköpostitse. Vähän ennen neljää teksti on valmis, ja Anitta käy vielä kerran sähköpostit läpi. Työpäivä päättyy noin kello neljä.

ANITTA PITÄÄ työtään mielekkäänä ja tärkeänä ja kommentoi samalla olevansa työnsä suhteen hieman idealistinen. Monipuoliseen työhön liittyy kuitenkin myös ongelmia. "Usein työt kasaantuvat eikä mihinkään ole aikaa syventyä perusteellisesti", hän harmittelee.

TUOTTAVUUSOHJELMAAN KUULUVAT henkilökunnan vähennykset hieman synkettävät tulevaisuuden näkymiä. Käytännössä työpaikkojen väheneminen tarkoittaa yhä suurempaa työtakkaa yhä pienemmälle ihmisjoukolla. Tästä huolimatta Anitta kokee tiedottajan työn arvokkaaksi.

"Uskon, että tiedottajia tarvitaan paljon myös tulevaisuudessa", Anitta tuumii.

Toimittajakonkari Arvi Lind:
"Suomen kielen opiskelu
on lipunkantajan tehtävä"

TEKSTI VIIVI VIRTANEN
KUVAT PYRY ANTOLA

Asiallinen ja hillitty olemus on tipotiessään, kun Arvi Lind on vapaalla. Kun kravatti ei kiristä, Suomen kaikkien aikojen uutistenlukija on rempeä, rento mies ja ennen kaikkea hauska huulenheittäjä. Arvistä paistaa huumorin lisäksi syvä kielentuntemus. Hän rakastaa ja vaalii suomen kieltä. Vaikka hommat suomen kielen lautakunnassa ovat ohi, niin taistelu kielen puolesta jatkuu. Tällä hetkellä Arvi pitää omaa kielipalautepalstaa Ylen toimitusjärjestelmässä. Ei kyttää virheitä, mutta tarvittaessa neuvoo ja opastaa kollegoita. Vapaa-ajallaan hän pelaa jääkiekkoa, hoitaa lastenlapsiaan ja nauttii auvoisista eläkepäivistä. 40 vuotta televisioruudun toisella puolella oli hänelle tarpeeksi. Taistelu aikaa vastaan on päättynyt. Voi vain olla ja viilata pilkkua.

"PÄIVÄÄ. Vai että InSane. Varsinainen nimi suomen kielen opiskelijoiden ainejärjestölehdelle", Arvi Lind kuittaa heti kätellessään.

SUOMEN KIELI on aina ollut Arvin lempilapsi. Luontainen kiinnostus kieleen, kannustava äidinkielenopettaja ja perfektionistinen luonne ovat pitäneet hänet kielessä kiinni vuosikymmenien ajan. Kieli on ollut hänelle samaan aikaan sekä työväline että harrastuksen kohde.

Suomen kielen lautakunnassa Arvi vaikutti 13 vuotta. Hän kertoo, että työ lautakunnassa oli pääosin normin laventamista, periksi antamista virheille.

"Ihmiset puhuvat niin kuin puhuvat, eikä sitä voi määräyksillä säädellä. Kun riittävän kauan puhutaan väärin, lautakunta siunaa virheen ja hyväksyy sen säännöksi."

Konkreettinen esimerkki on muun muassa sana *viive*. Aikaisemmin sitä taivutettiin muodossa *viive viipeellä*. Kaikki kuitenkin sanovat, että asiat tapahtuvat *viiveellä*, joten myös lautakunnan oli lopulta taivuttava siihen.

SAMOIN KÄVI tavan adessiiville. Vuonna 2003 Arvin viimeinen tehtävä oli olla päättämässä, että tämä svetisismi sallitaan suomen kielessä. *Rakkaudella. Kunnioituksella. Kiitollisuudella.*

Päätös tuntuu Arvista vieläkin karvaalta tappiolta.

"Minä olen elämäni taistellut niin kuin Don Quijote tuulimyllyjä vastaan, että alkää helvetissä sanoko niin. Sitten olen itse siunaamassa tavan adessiivin säännöksi. Täytyy sanoa,

sanon, että tänään olen humalassa, mutta huomenna taas selkeä", hän napauttaa pilke silmäkulmassa.

Tällä hetkellä Arvia ärsyttää eniten kaksoispassiivin käyttö. Muotoa *ei oltu tehty* käytetään muun muassa mediassa jo luvattoman usein.

"Kaksoispassiivi alkaa olla niin yleinen, että pelkään lautakunnan antavan kohta sillekin periksi."

Arvi sanoo sydämensä vuotavan verta, kun sääntöjä rikotaan, mutta tiukkapipo hän ei suinkaan ole. Hän korostaa, että kielen kehittyminen ja muuntuminen ovat pelkästään luonnollisia ilmiöitä, eivätkä tarkoita kielen rappeutumista. Kuitenkin mies vannoo normipohjaisen kielen nimeen. "Pitää olla säännöt ja joku tolkkua. Muuten homma karkaa käsistä, ja kohta puhutaan tyyliin *minä olla suuri päällikkö*."

SUOMEN KIELEN lautakunta ilmaisi kevään *Kielikellossa* huolensa suomen kielen asemasta tieteen kieleenä. Sen lisäksi että äidinkielen kirjallisen viestinnän opintoja tarjotaan yliopistoissa kovin vähän, joillakin aloilla valtaosa tenttikirjoista on englanninkielisiä. Lautakunta painottaa, että vaikka tutkimus ja opetus kansainvälistyvät, niin suurin osa valmistuneista työskentelee tulevaisuudessa suomenkielisessä ympäristössä. Jokaisen tulee tuntea oman alansa suomenkieliset termit ja kielenkäyttötavat.

Arvi Lind on samoilla linjoilla.

"Ei pitäisi vastustaa sitä, että luennoidaan tai tehdään väitöskirjoja englanninkielellä. Selvää on, ettei näin pienen kielialueen kielellä pärjää maailmalla", hän summaa.

"Mutta jos suomalainen akateemisen tutkinnon suorittanut ihminen ei pysty ilmaisemaan itseään hyvällä suomen kielellä suullisesti ja kirjallisesti, niin silloin asiat ovat huonolla tolalla."

Arvin mukaan suomen kieltä ei kuitenkaan sinänsä uhkaa mikään. Vaikka kansainvälisyyden merkitystä toivotetaan joka tuutista, ja mainoskieli pursuaa kaikkea muuta

että siinä vaiheessa palavilla raunioilla itkin ja kyneleitä vuodatin", hän sanailee.

VAIKKA ARVI ei enää istukaan suomen kielen lautakunnassa, kädenvääntö suomen kielen puolesta jatkuu. Viimeisin huomio koskee sanaa *selvä, selvästi*, joka on usein virheellisesti korvattu ilmauksella *selkeä, selkeästi*. Arvi tarkentaa, että ilma, taivas, neste ja ajatukset voivat olla selkeitä, mutta Jokerit eivät voita Kärppiä selkeästi. Myöskään selkeää enemmistöstä ei ole olemassa.

"Jos tämä rikkaruoho saa rehottaa suomen kielessä, niin kohta minä

kuin äidinkieltämme, Arvin mielestä ei ole syytä huoleen.

"Johan se olisi tuhansien vuosien aikana kuollut, jos sitä joku uhkasi." Arvi painottaa, että kieltä tulee tarkastella aina sen käyttöyhteyden mukaan. Perheessä, ystävien kesken tai työympäristössä saakin olla omat mikrokielensä. Kunhan vain järki pysyy kädessä, eikä puhe kuulosta lääkäreiden munkkilatinalta.

"Siinä mielessä suomen kielen opiskelu on lipunkantajien tehtävä, että esimerkiksi hyvää suomea puhuva medisiinari alkaa olla ekstreemi rariteetti", hän kuvailee.

KANSA TUNTEE Arvi Lindin ennen kaikkea uutistenlukijana. Ihmekös tuo, sillä kaksi vuotta sitten eläkkeelle jääneelle toimittajakonkarille vuosia televisioruudussa kertyi lähes 40. Arvi muistuttaa, että uutisankkurin työ on puhumisen lisäksi paljon muuta. Uutistenlukija osallistuu lähetyksen materiaalin kokoamiseen, muokkaamiseen ja tarjoilemiseen, kuten muutkin toimittajat. Mutta miltä tuntuu tietoisuus siitä, että ruudun toisella puolella uutisia tapittaa miljoona ihmistä? Luulisi, että vähän jännittäisi.

"Uutisten lukuhetki on jäävuoren huippu. Se on lepoa hetki, kun pääsee kiireisen päivän jälkeen studioon vähäksi aikaa huilaamaan", Arvi yllättää.

Hän myöntää, että toki se on

jännittävää ja vaatii ponnisteluja, mutta journalistisen työn kannalta kaikki on siinä vaiheessa valmista; kilpajuoksu ajan kanssa on ohi.

15. LOKAKUUTA

2003 Arvi Lind sanoi kansalle viimeisen kerran iltauutisista näkemiin. Vaikka siitä on vasta kaksi vuotta, unohduksen lumi on satanut aikamme rakastetuimman ja legendaarisimman uutistenlukijan päälle. Enää tuntemattomat eivät tervehdi kadulla kuten aikaisemmin.

"Julkisuus on armollinen, sillä se jättää rauhaan", Arvi tuumii.

Hän painottaa, että julkisuus on muutenkin kohdellut häntä hellästi. Omien sanojensa mukaan hän olisi varmasti elänyt aivan samanlaisen elämän, vaikkei uutistenlukijan valokeilassa olisi koskaan ollutkaan. "Tietenkin edelleen varon kuseksimasta humalapäissänni kolmen sepän patsaalle", hän letkauttaa.

Työn jättäminen oli Arville samaan

aikaan haikeaa, mutta helpottavaa.

"Aikansa kutakin. Jos siinä oravanpyörässä juoksee neljäkymmentä vuotta, niin eihän siihen stressiin voi rakastua. Ainakaan niin paljon, ettei siitä malttaisi luopua, hän kuittaa."

ARVI JATKAA LAUSEITA

SYNNYIN Lauritsalan kauppalassa Saimaan kanavan suulla. Siitä avautuu maisema maailman merille.

OLEN onnellinen mies.

MINULLE ON TÄRKEÄÄ, että lapsenlapset voivat hyvin.

IHMETTELEN, miksi on helpompaa syyllistää kuin lohduttaa.

TULEN ONNELLISEKSI jos saan vetää kaksin käsin viinaa (hervotonta naurua).

Ei, ei...tulen onnelliseksi, kun näen iloisia lapsia.

PELKÄÄN...kun mä en pelkää mitään. Hmm, läheisten sairastumista.

SUOMEN KIELI voi hyvin ja kehittyy.

HALUAISIN SANOA SUOMEN KIELEN OPISKELIJOILLE, että jaksakaa valitsemallanne tiellä.

Keitä ne tyypit on?

"SE EI KÄTELLESSÄ KATSO SILMIIN, JOS SE PUHUU, NIIN SE PUHUU HILJAA...". ONKO SUOMEN KIELEN FUKSI KÄSITYKSESI MUKAAN TÄLLAINEN? EHKÄPÄ SINUN KANNATTAISI LUKEA SEURAAVAT ESITTELYT.

Jonna Yhtiö

TÖYSÄSTÄ KOTOISIN oleva 20-vuotias **Jonna Yhtiö** on iloinen ja rauhallinen opiskelija, joka on asunut elokuun alusta asti Jyväskylän Keljossa. Lukion jälkeen Jonna oli työharjoittelussa, eikä opinto-ohjaajan varoitteista huolimatta edes hakenut opiskelupaikkaa. Nyt hän on kuitenkin erittäin tyytyväinen ratkaisuunsa pitää välivuoden.

JOSKUS VIIME vuoden vaihteessa Jonnalle selvisi, että hän haluaa Jyväskylään opiskelemaan suomen kieltä. Aiemmin hän oli suunnitellut lähtevänsä lukemaan ruotsia tai muita pohjoismaisia kieliä ja toisena vaihtoehtona

opiskelukaupungiksi hänellä oli Vaasa, minne hän olisikin päässyt lukemaan nykysuomea.

JONNA ON kiinnostunut suomen kielestä kokonaisvaltaisesti. Yhdeksi mairitsemisen arvoiseksi osa-alueeksi hän nostaa puhekielen, ja hän myöntää alitajuisesti jopa kopioivansa ihailemiaan puhetyylejä. Jonna tutustui suomen kielen opiskeluun jo välivuotensa aikana Internetissä ja tiesi siis mitä tilasi. Opiskelu onkin vastannut hyvin hänen odotuksiaan, ja tulevat vuodet yliopistossa vaikuttavat selkeiltä, toisin kuin tuleva ammatti. Hän on päässyt

hyvin mukaan opiskelurytmiin, vaikka toteaakin samalla, että kursseja voisi olla jo enemmänkin. Tosin tämän hetken kursseista suomen kielen rakenne tuntuu Jonnasta hieman vaikealta.

SIVUAINEENA **JONNALLA** on naistutkimus, ja häntä kiinnostaa myös journalistiikka. Kirjoittaminen kuuluu hänen harrastuksiinsa. Viime aikoina hän on työstänyt novellia, vaikka novelleja enemmän hän on kirjoittanut vapaamuotoisia runoja.

BIG BROTHERIN pauloihin jäänyt Jonna katsoo televisiota mielestään liian paljon. Vapaa-ajalla hän kuuntelee myös monenlaista musiikkia. Eniten hän pitää kuitenkin metallista ja rokista. Opiskelijana Jonna väittää olevansa laiska, vaikka toisinaan hän innostuu puurtamaan. Kun hänen pitää tehdä monia asioita kerrallaan, niin niitä jää kesken. Onneksi äidiltä tulleet hyvät neuvot ovat helpottaneet käytännön elämää. Aikaisemmin leipomossa, kirjastossa ja puutarhatöissä työskennellyt Jonna suunnittelee työntekoa myös opiskelun oheen, joten kylä töysäläinen aikaansaavalta vaikuttaa. Selvästi hän on myös rehellinen ja positiivinen - Vaikka moni on häntä Kirsi Salon sukulaiseksi luullutkin.

JONNAN SUUSTA:

- EN TIEDÄ YHTÄÄN MIKÄ MINUSTA TULEE.
- HUUDAN HIPRAKASSA.
- VARASTAN MUIDEN LETKAUTUKSIA.
- PÄPPÄ = MAITO

MINNIN SUUSTA:

- AJAN YLINOPEUTTA AINA KUN OLEN AUTON RATISSA.
- IMUROIN VASTA KUN ON PAKKO.
- MINUA ON SANOTTU MUISTIHÄIRIÖISEKSI MINNIKSI.
- TORSPO = LEMPEÄHKÖ HAUKKUMASANA, LIITTYY NALJAILUUN

Minni Melander

MINNI MELANDER on piakkoin 26 vuotta täyttävä sosiaalinen optimisti, joka on kotoisin Mommilasta Hausjärven kunnasta. Hän kertoo olevansa perfektionisti, ja toteaa samaan hengenvetoon, että se ei ole aina hyvä ominaisuus. Hän ymmärtää, että kaiken ei ole aikaa, eikä kaikkea voi tehdä täydellisesti. Toisaalta hän on myös kiitollinen tästä luonteenpiirteestään, sillä se on potkinut häntä mukaan moniin juttuihin.

LAHDESSA MUSIIKKILINJALLA lukion käynyt Minni opiskeli ylioppilaaksi kirjoitettuaan puoli vuotta Keuruulla kansanopistossa. Sen jälkeen hän tuli Jyväskylän ammattikorkeakouluun, josta hän valmistui musiikkipedagogiksi vuonna 2003. Jo samana vuonna opiskeluoikeuden suomen kieleen Jyväskylän yliopistossa saanut Minni lähti valmistumisensa jälkeen kahdeksi vuodeksi Kankaanpäähän musiikkileikkikoulun opettajaksi. Tuolloin hän haaveili vielä pääsystä Sibelius-Akate-

miaan, mutta kun tuo haave jo toisella yrittämällä toteutui, Minni päätti kuitenkin luopua paikasta. Hän halusi tehdä muutakin ja suomen kielen opiskelu veti puoleensa.

NYKYÄN MUSIIKKIA enemmän harrastuksena kuin ammattina pitävä Minni on ehdottoman tyytyväinen valintoihinsa, vaikka ystävät ja tuttavat hämmästelivätkin päätöstä luopua Sibelius-Akatemiasta. Minni pitääkin tärkeänä isältään saamaansa neuvoa, jonka mukaan kannattaa miettiä tarkkaan, mitä itse todella haluaa, eikä toimia muiden odotusten mukaisesti.

SIVUAINEINA MINNILLÄ on tällä hetkellä kirjallisuus ja musiikkitiede. Tulevaisuudessa hän haluaisi lukea myös puheviestintää, journalistiikkaa ja englantia. Itsenäinen työskentely ja vastuunotto sopivat hänelle hyvin, mutta aivan kaikki asiat eivät ole menneet niin kuin piti.

"Olen hieman pettynyt kirjallisuuden

opiskeluun. Kirjallisuustiede tuntuu vaikealta, eikä siihen ole herännyt sellaista mielenkiintoa kuin odotin. Myös terminologiassa on totuttelua", Minni myöntää.

Opettajuus ei näillä näkymin ole Minnin päämääränä, eikä hän tiedä vielä tarkkaan, mikä hänestä tulee. Suunnitelmat kuitenkin selkeytyvät vähitellen, ja mm. SKS:n opiskelijapäivä loppukuun lopulla antoi hänelle uusia näkökulmia.

ÄKKIPIKAISEKSIKIN ITSENSÄ määrittelevä Minni käy konserteissa, teatterissa ja soittaa pianoa GGG-nimisessä yhtyeessä. Kulttuuriharrastusten ohella hän osallistuu seurakunnan toimintaan, liikkuu ja lukee. Tämän lisäksi hän toimii kerran viikossa cp-vammaisen henkilön avustajana ja kirjoittaa musiikkiartikkeleita lastenlehteen, jossa hänellä on oma Minnin musiikkinurkka.

Keitä ne tyypit on?

Heli Joutsen

VARKAUDESTA KOTOISIN oleva 18-vuotias Heli Joutsen ponkaisi suoraan lukiosta Jyväskylään opiskelemaan äidinkielen opettajaksi. Hän kertoo halunneensa heti opiskelemaan, jotta ei tulisi taantumia ja vaikka hänellä on ollut jonkinlainen polte äidinkielen opettajan ammattia kohtaan jo yläasteelta lähtien, niin aivan itsestään selvyys Helin tänne tulo ei ollut. Tarvittiin lukion rehtori kannustamaan ja luomaan uskoa, jotta Heli päätti lähteä hakemaan opiskelupaikkaa Jyväskylän yliopistosta. Paikka olikin Helille

ykkösvaihtoehto, vaikka hän haki myös Kuopion ammattikorkeakouluun, koska sinne pääsy tuntui varmemmalta.

HELI ON ollut niin innoissaan yliopistossa opiskelusta ja muustakin opiskelijaelämästä, että hän uskaltaa jopa väittää, että ei ole kohdannut minkäänlaisia ongelmia. Läksyjen luku häneltä ei tosin ole täällä vielä luonnistunut, vaikka lukioaikoina hän läksynsä aina luki. Muuten opiskelurytmi tuntuu sopivalta, ja Heli onkin ahkera ja tunnollinen opiskelija. "Luennoilla olen lähes aina paikalla, ja

jos en olisi, niin omatunto kyllä muistuttaisi asiasta", hän perustelee.

PERINTEISTEN OPETTAJIKSI aikovien sivuaineiden lisäksi Heliä kiinnostavat kieliopinnot, ja mahdollisesti hän hakee sivuaineosuutta ensi vuonna saksan tai ruotsin kieleen. Vuoden ulkomailla opiskelua todennäköisempänä vaihtoehtona Heli pitää muutaman kuukauden työharjoittelua ulkomailla, luultavimmin Saksassa.

LUKION ÄIDINKIELEN opettajaksi haluava Heli on luonteeltaan hyvän tuulinen ja tykkää touhuta. Hän ei ole laiska edes kotiöissä. Muutenkin laiskuus ärsyttää häntä. Hän ottaa mielellään osaa yliopiston tapahtumiin ja käy juoksulenkillä sekä aerobickissa. Viime aikoina hän on innostunut kovasti myös kauneushoidosta, sillä hän oli hiljattain hiusmallina Tampereen hiusfestivaaleilla. Hän harjoittelee itse meikkausta ja meikkaa kavereitaankin.

PUHUMISESTA PITÄVÄ Heli tuo esille mielenkiintoisia ilmauksia, joita käytetään hänen kotipaikkakunnallaan, ja erityisesti hänen perheessään. Oven laittaminen reikeliin tarkoittaa oven asettamista niin, että se ei mene lukkoon. Hammajainen taas on haamun ja kummituksen välimuoto. Tätä sanaa Helin äiti käyttää myös tarkoittaessaan hiipparia.

HELIN SUUSTA:

- HUOMAUTTELEN MIELELLÄN MUILLE HEIDÄN KIELIOPIPIVIRHEISTÄÄN.
- LEPSUN OPISKELUSTA, KUN KUKAAN EI OLE PATISTAMASSA.
- EN MUISTA RIKKEITÄNI.
- NUHJANTUJJA = UNINEN ELÄIN, MYÖS SULOINEN, NUKKUVA IHMINEN

Kemistin näkökulma

TEKSTI ANTTI KUKKONEN

Suomen kielen tyttöjen
hymyt sulattivat jäiset
kemistipojat.

Kyykän ja kaasuräjädyksen
jälkeen nautittiin kotiviinistä
ja sisätilan lämmöstä.

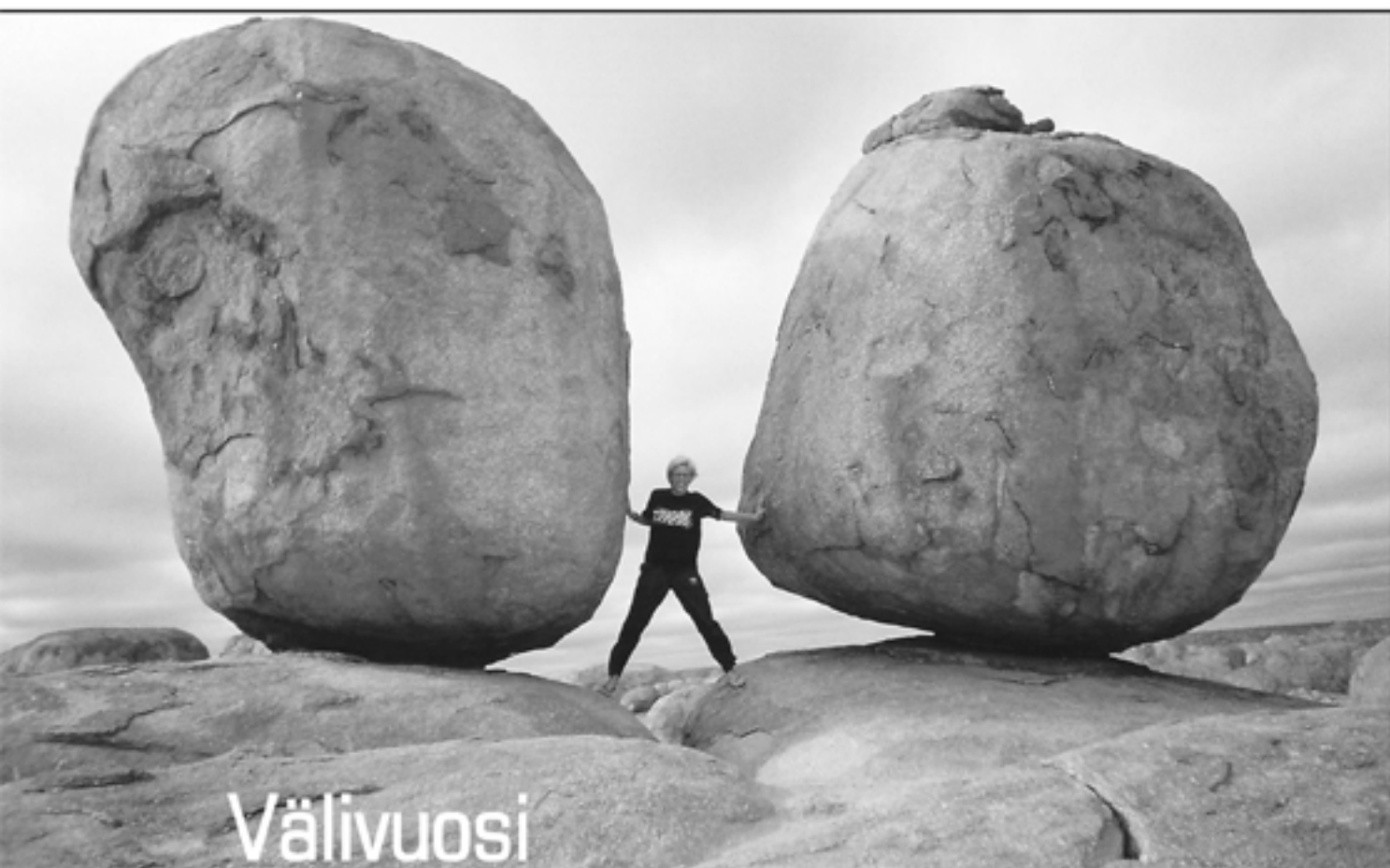
RADIKAALI SAI äidinkielen opiskelijat vierailulle Ylistönrinteelle marraskuun toinen päivä. Kemisteillä oli hyvä kuva äidinkielen opiskelijoista kevään yhteisiltä. Voin sanoa etten tälläkään kemalla pettynyt. Äidinkielen tyttöjen (tai olihan joukossa myös yksi poika) aurinkoiset hymyt sulattivat kaiken nähneen kemistin jäistä.

RADIKAALI JÄRJESTI kiemoksen sanelaisille ympäri kemian laitoksen. Jouni esiintyi kemian luennoitsijana ja kari-koidusti esiintyen antoi julki luentojen hyvät ja huonot puolet. Tosin ne huonot puolet olivat enemmän esillä. Hengästyttävän "luennon" jälkeen äidinkielen opiskelijat passitettiin tutustumaan laboratorioihin. Turvavarusteet ovat olennainen osa laboratoriotyöskentelyä, siksi kaikilla oli turvaselit päällä. Huomiota herättävien lasien vuosikerta oli talvisodan ajalta. Laboratoriossa tutustuttiin kolmeen erilaiseen työhön. Ensimmäinen oli liikennevalot. Kun nesteitä kaadetaan dekantterilasista toiseen vaihtuu väri kuin liikennevaloissa.

SEURAAVASSA DEMONSTRAATIOSSA esitettiin mitä tapahtuu Afrikan sademetsien pimennossa. Kolmannessa työssä oli vuorossa pienimuotoinen onnettomuus kaasuräjähdyksen muodossa. Onneksi tulipalo oli ollut ennen sanelaisien tuloa joten täydellistä paniikkia ei syntynyt. Bilevastaavamme Raija laitto sanelaiset paistamaan keksejä pihalle ja kaatamaan niillä puupalikoita. Kyseessä oli perinteinen kemistien ulkopeli kyykkä.

TÄMÄN JÄLKEEN sanelaiset päästettiin sisätiloihin lämmittelemään. Tarjolla oli allekirjoittaneen tekemää kotiviiniä ja pientä purtavaa. Saunan lämmön ja peseytymisen jälkeen suurin osa jatkoi vielä Raatikellarille jatkoille. Omasta mielestäni oli hyvin onnistunut ilta. Oli mukavaa tutustua äidinkielen opiskelijoihin. Radikaali odottaa innolla milloin pääsemme vastavierailulle Seminaarinmäelle.

Kirjoittaja on Radikaalin www- ja sähköpostivastaava

Välivuosi

TEKSTI HEIDI TOIVONEN

DOWN UNDER

ELÄMÄNI PARIN VUODEN TAKAA: SUORAAN LUKIOSTA YLIOPISTOON, NAPAKKAAN TAHTIIN NÄPSÄKÖILLÄ ARVOSANOILLA SUORITETTUJA OPINTOJA, KIIVA KOTI JÄRVEN RANNALLA, AVOLIITTO, LEMMIKIELÄIN, HUONEKASVEJA, VALMISTUMINEN HÄMMÖTTÄÄ - JA JOSTAIN SYYSTÄ V***TTAA. ENSIAVUKSI KOITIN OPISKELIJAVAIHTOA, JA KUN SE EI VIELÄ RIITTÄNYT, PÄÄTIN HYPÄTÄ KOKONAAN POIS ORAVANPYÖRÄSTÄ JA TEHDÄ JOTAIN AIVAN MUUTA. TÄMÄ ON PIENI TARINA SIITÄ.

VAIHTOEHTOISIA TAPOJA AUSTRALIAN VALLOITUKSEEN.

Aloitetaanpas välttämättömästä pahasta. Australiaan matkustava tervitsee viisumin. Lyhyelle visiitille riittää turistiviisumi, tällöin maksimioleskeluaika on kolme kuukautta. Suosittu vaihtoehto on working holiday -viisumi, jonka turvin voi viipyä Australiassa vuoden ja tehdä halutessaan myös töitä. Saman työnantajan palveluksessa saa olla korkeintaan kolme kuukautta. Working holiday -viisumien ympärille on syntynyt myös Suomessa bisnestä. Toimistojen toiminta perustuu sille ole-

tukselle, ettei täysi-ikäinen, toiselle puolelle maapalloa halajava ihminen osaa/uskalla itse ottaa mistään asioista selvää tai varata lentojaan, matkavakuutustaan ja muutaman ensimmäisen yön majoitustaan omatoimisesti. Puhumattakaan tilin ja kännykäläittymän avauksesta paikan päällä. Viisumin saa helposti anottua netistä. Siihenkään ei tarvitse minkään firman palveluksia. Samalla summalla, jonka toimisto veloittaa ystävällisyydestään, maksaisi myös esimerkiksi 70 keskihintaista hostellyötä, joisi 350 olutta tai ostaisi 7000 pakettia nuudeleita. Itse löysin aina halutessani töitä ja ka-

ton pään päälle, ehdin kiertää koko maan ja tulinpa vielä yhtenä kappaleena takaisin ilman kaupallisen organisaation tukea ja turvaa. Hmm... Mutta valinta on toki jokaisen oma!

THIS SHIT IS BANANAS. TYÖSKENTELYSTÄ.

Australiassa on aina runsaasti töitä tarjolla. Ellei muuta niin sadonkorjuutöitä. Kannattaa kuitenkin muistaa, että Australia on pinta-alaltaan Eurooppaa suurempi läntti. Et siis välttämättä ole aina työnsaannin kannalta oike-

assa paikassa oikeaan aikaan. Turistiesonki, kasvukausi ja lämpötilat vaihtelevat suuresti seitsemän eri osavaltion välillä. Omien edellytysten suhteen täytyy myös olla realistinen: jos englannin ääntämys on tasoa suomalaiset F1-kuljettajat, pesti asiakaspalvelijana voi olla kiven alla. Kielitaitokaan ei yksin riitä, lisäksi tarvitaan aktiivisuutta, alasta riippuen aiempaa työkokemusta, hyvää tuuria, sinnikkyyttä... Itse olin kymmenen kuukauden reissustani noin puolet töissä. Eh-dinkin kokeilla jos jonkinmoista hommaa, kuin Aku Anka konsanaan. Erikoiskahveja väsäillessä ja drinkkejä sekoitellessa hymy oli herkässä, banaaneja lajitellessa ja ikkunoita putsaillessa ei niinkään. Toisaalta, mitä paskempi homma, sitä makeammalta ja ansaitummalta maistui sen jälkeen lomailu ja hiki päässä ansaittujen penosten pistäminen silleäksi. Banaanifarmilla työskennellessäni tutustuin sitä paitsi aivan mahtaviin ihmisiin, joihin pidän edelleen yhteyttä.

FAIR DINKUM. IHMISSISTÄ.

Miksi pingottaa puku päällä, kun ulkona on 40 astetta lämmintä? Pääasia, että olut (tai rommikola) on kylmää. Aussit ovat juuri niin rentoja, supliikkeja ja hauskoja kuin puhutaan. Havaianas-rantasandaalit ovat saavuttaneet jo lähes kansallispuvun aseman ja "no worries, mate!" oli varmasti lausahdus jonka kaikkein useimmin kuulin. Aluksi tosin vierastin maireaa kulttuurina. Miksi ihmeessä keskellä autiomaata sijaitsevan huoltoaseman kassa karkkia ostaessani kysyy iloisesti mitä minulle kuuluu, miksi hän tehdessäni lähtöä huikkaa hymyillen "see you later?" Siis enhän minä tunne tuota tyyppiä, enkä myöskään aio kyseiseen paikkaan palata. Mutta kun ystävälli-syyteen tottuu, se alkaa viehättää jopa suomalaiseseen "mitäs sulle" ja "meille vai teille" -tyyliseen töksähtelevään small talkiin tottuneen korvaa.

OMITUISTEN OTUSTEN KERHO. ELÄIMISTÄ.

Australian eläimistö on ainutlaatuinen, tämänhän olemme kaikki oppineet jo alakoulussa. Oli sanoin kuvaamaton tunne nähdä nuo eläinkirjoista tutut eksoottiset lajit liveinä luonnossa. Monelle yksi tärkeimmistä syistä matkustaa Australiaan ovatkin juuri söpöt ja pöröiset koalat, kengurut, wallabit, opossumit, vompakit, Tasmanian tuholaiset, nokkasiilit, vesinokkaeläimet ja jättiläiskilpikonnat. Jottei menisi aivan pelkäksi fiilistelyksi, todettakoon, että kohtasin reissuillani myös erinäisiä pelottavia ällötyksiä. Jännitystä elämään sain ainakin silloin, kun aggressiivinen emu ahdisteli minua leirintäalueella ja dingot yrittivät syödä eväämme telttaretkellä. Sammakot kiipeilivät käsi- varsilleni ja hyppivät sadetakkini hup-

puun. Myrkkykäärmeet vaanivat banaaninlehtien alla ja kämmenenkokoiset hämähäkit saivat äänijänteeni kipeiksi. Krokotiiliin kitaan päätyminen Kakadun kansallispuistossa oli ainakin omasta mielestäni toosi lähellä. Pikikiniikkiset myrkkikalat tappavat pelkällä hipaisulla ja hait ovat erikoistuneet repimään surffareita kappaleiksi. Mutta onko missään sitten täysin turvallista? Välillä tuntuu että tenttikirjapinon alle hautautuminenkin voi viedä hengen - tai ainakin elämänilon.

NEMOA ETSIMÄSSÄ. AKTIVITEETEISTA

Turismi on iso bisnes, joten tarjonnassa löytyy. Kyynikko toteaisi, että etenkin tiheästi asutettu itärannikko on eurooppalaisten nuorten ja vähän van-

hempienkin puuhamaa, jonne matkustetaan bailaamaan ankarasti ja kokeilemaan kaikkea hassua. Niin tai näin, aktiivinen ulkoilmaihminen on Australiassa seitsemännessä taivaassa. Vai miltä esimerkiksi surffaus, sukellus, purjehdus, koskenlasku, valtameressä melominen, vuorikiipeily ja kansallispuistosafarit kuulostaisivat? Australia on varsin nuori länsimaa, joka on vain verhoutunut aasialaiseen ilmastoon. Henkistymisen, vanhan arkkitehtuurin tai mykistävien taide-elämysten perässä Australiaan on turha matkustaa (tosin aboriginaalien kiehtovaan kulttuuriin kannattaa ehdottomasti perehtyä!), mutta hei, mummona on

mukava kiikkustuolissa muistella koralliriutalla sukeltelua, valkoistakin valkoisempaa hohtavaa rantahiekkää, turkoosia merivettä ja siirapinvärisiksi ruskettuneita surffaripoikia.

**ROUTA PORSAA GRADUSEMINAARIIN
AJAA. SIVUVAIKUTUKSISTA.**

Loppuun vielä muutama varoituksen sana. Suomalaisiin tapoihin, elämäntapaan ja etenkin opiskeluun sopeutuminen on ollutkin välivuoden jälkeen yllättävän vaikeaa. Ei sillä, että olisin halunnut jäädä loppuiksi "väärälle" puolelle maapalloa. Australiaan ja siel-

lä viettämäni huolettomaan hulluun elämään on kuitenkin usein viiltävä ikävä, etenkin silloin kun raahustaa maanantaiaamuna väsyneenä röntästeessä yliopistolle kuuntelemaan paperinmakuista didaktiikan luentoa. Nälkä kasvaa syödessä, ja mielessä muhivatkin jälleen jo mitä viltteimmät (valmistumisen jälkeiset!) matkasuunnitelmat. Näinköhän sitä maltaa enää koskaan asettua aloilleen? Kaduta ei silti pätäkääkään. Kokemus oli järeä.

Tee perässä - ota yhteyttä!
(hetoivon@cc.jyu.fi)

Linkkejä: WWW.RESDAGBOKEN.SE mainio ruotsalainen matkapäiväkirjasivusto, WWW.BANANABARRACKS.COM vietin täällä viisi viikkoa elämästäni, usko pois, WWW.IMMI.GOV.AU täältä viisumi, WWW.SUICIDESURFERS.ORG eräs matkakertomus, WWW.ADVENTURETOURS.COM.AU näiden kavereiden kanssa taitoin matkaa kilometrin poiki-
neen, WWW.EASYRIDERTOURS.COM.AU vekkuli vaihtoehtoinen bussifirma, jonka keltaiset menopelit rokaavat WWW.TRAVELLERS.COM.AU vastaukset (melkein) kaikkiin kysymyksiisi.

Kielet vaihtoon

TEKSTI MEERI SAVOLAINEN

MINUN EI pitänyt lähteä vaihtoon. Yliopisto-opintoni ovat yksi alati muuttuvien suunnitelmien jatkumo. Opettajaperheen lapsena minun ei pitänyt lähteä kasvattajan tielle. Tenttimuotoista opiskelua vieroksuvana minun ei pitänyt hakea sivuaineoikeutta kirjallisuuteen. Viharakkaus-suhteessani ruotsin kielen opiskeluun minun ei pitänyt ryhtyä suorittamaan entisen pääaineeni syventäviä. Omissa oloissani viihtyvänä keskusta-asujana minun ei pitänyt muuttaa vieraiden ihmisten keskelle soluasuntoon tuulen tuolle puolen Kuokkalaan. Eikä minun varsinkaan pitänyt lähteä vaihtoon opiskeluaikaani venyttämään.

ELÄMÄ ON kuitenkin arvaamatonta. Viimekesäisen Uumajassa suorittamani pohjoismaisen kielikurssin jälkeen kaipuu ruotsalaiseen opiskelijan arkeen kävi ylittämättömäksi. Haudan partaalla, kädet kynänpäitä myöten kukkamullassa hautausmaan kesätyöissä alkoivat ajatukset itää päässäni. Ruotsiin oli päästävä kevääksi kielitaitoa kehittämään ja korkeakoulu-opiskelua kokeilemaan. Eikä nyt riittäisi yksi kuukausi pohjoisen viimassa, vaan viisi samanlaista leudommassa ilmalalassa Tukholman lähetyksillä, Uppsalassa. Innostus laantui hieman, kun huomasin, että hakuaika oli hujah-
tanut ohi jo aikapäiviä sitten. Mutta ei huolta. Tarjolla oli yksi peruutuspaikka Tukholman yliopistoon, ja mikäli vaihtojärjestö suostuisi, paikka voitaisiin myöntää minulle ja vaihtaa Uppsalaan. Näin kävi ja siksi kirjoitan tässä.

TAMMIKUUN KUUDESTOISTA Uppsalan yliopiston suomalaisugrilaisen kielen laitos siis kutsuu minua opiskelemaan omaa äidinkieltäni.

Tarkoituksena on myös suorittaa kursseja ruotsin kielessä ja mahdollisesti vielä kirjallisuudessaakin. Suomen kielen oman Finnplus-stipendin ei nimittäin pitäisi olla Uppsalassa muiden oppiaineiden valitsemisen esteenä. Kevään lukujärjestyksestä en ole vielä sen paremmin perillä, mutta koordinaattorini Ruotsissa kuulemma räättälöi sitä parhaillaan. Minua on kehoitettu ottamaan rauhallisesti. Vaihtoon lähtijän on totuttava odottamiseen. Systemi kyllä toimii, vaikka aina ei siltä ehkä vaikutakaan.

AIKA ERIKAINEN ratkaisu likalla ajattelee joku varmaan. Hakea ensin ruotsin kieltä lukemaan supisuomalaisen Keski-Suomen sydämeen ja sitten pääaineenvaihdon jälkeen väen väkisin vängätä suomen kieltä opiskelemaan Ruotsiin. Neljättä vuotta jo yliopiston penkkejä kuluttamassa. Perspektiivin laajentaminen ei minusta ole koskaan pahitteeksi. Haluan ottaa etäisyyttä kotimaahani. Haluan viettää aikaa soinnukkaan ruotsin kielen ympäröimänä. Haluan nähdä, miten suomen kieltä opetetaan ja opiskellaan naapurimaassamme. Ennen kaikkea haluan tarkastella äidinkieltäni uudesta näkökulmasta. Ja kai minulla aikaakin on. Herttinen sentään nipin napin 22-vuotias kun vasta olen!

SUOMEN KIELTÄ voi todella opiskella muuallakin kuin vain Suomessa. Finnplus-stipendillä pääsee tiettyihin pohjoismaisiin yliopistoihin. Onhan kyseessä monenkeskisen pohjoismaisen opiskelijavaihto-ohjelma Nordplussan verkostojärjestö. Vaihtoon mielivän ensimmäinen askel kohti ulkomaita on vieraila kansainvälisten palvelujen kotisivulla, jonne pääsee yliopistomme pääsivun Opiskelijalle-

palkin linkin kautta. Suosittelem erityisesti aiemmin vaihdossa olleiden vaihto-raportteihin tutustumista.

FINNPLUS-KOhteet löytyvät Nordplus-ohjelman esittelyn perästä. Uutena tulokkaana on Luulajan tekninen yliopisto, jossa voi nimestään huolimatta suorittaa myös kieli- ja opettajankoulutusopintoja. Kuten sivulta käy ilmi, amanuenssimme Hannele Häkkinen on Finnplussan yhteyshenkilö. Vaihto-aikeista voi ilmoittaa hänelle ympäri vuoden, mutta varsinaisesti Finnplus-paikat tulevat hakuun tammikuun alussa. Hannele mainostaa niitä todennäköisesti sähköpostitse jo ennen joulua ja halukkaiden määrän sekä kohdetoivomukset hän välittää verkoston koordinaattorille tammikuun puolivälissä. Kesän korvilla sitten selviää, kuinka paljon verkosto on saanut rahaa, ja kuinka monelle stipendi siis voidaan myöntää. Kaikki hakeneet eivät sitä valitettavasti saa.

VALINNAT VAIHTOON lähtijöistä tekevät laitokset itse. Jyväskylässä periaatteena on ollut suosia ensikertalaisia pääaineopiskelijoita ja nimenomaan suomen kieltä opiskelemaan aikovia. Jos valittu ei voikaan ottaa paikkaa vastaan, tarjotaan sitä muille hakijoille tai yleisesti muille suomen opiskelijoille. Yliopistoa voidaan tarvittaessa vaihtaa, mutta maata ei. Matka-apurahan suuruus nimittäin vaihtelee maittain.

PALAAMINEN ON muuten ehkä yksi elämän kohokohdista. Kun on pois niin kauan, että tulee ikävä, on taivaallinen tunne astella taasen kotikaupungin katuja ja kotiyliopiston käytäviä. Jo ker-
ran palanneena voin vakuuttaa.

YUP:n verbaalivelho Jarkko Martikainen:

“Jos sanoja kylliksi rakastaa, niin niitä jaksaa pyöritellä”

TEKSTI JA KUVAT PYRY ANTOLA

Jarkko Martikainen ja kolme tapaa käyttää kynää:

1. kirjoittamiseen

2. opetuksellisiin tarkoituksiin

PAVILJONGIN SUUNNALLE näyttää hahmottuvan teinijono hyvissä ajoin, vaikka The Rasmuksen keikan alkuun on vielä useampi tunti. Farmari-Toyotalla hiekkakentälle kaartava mies ei kuitenkaan aio liittyä heidän seuraansa.

“Martikainen”, hän esittelee itsensä ytimekkäästi.

PAVILJONGIN SIJAAN otamme

suunnaksi Tanssisali Lutakon, jonne YUP:n roudarit jo kantavat soittimia ynnä muuta tarpeistoa illan keikkaa varten. Lutakko on ollut mittavan remontin jälkeen auki pari viikkoa, ja alakerta näyttää edelleen enemmän rakennusfirman varastolta.

Toisen kerroksen pubin nurkkapöydässä puhe kääntyykin pian talon kohtalosta käytyyn pitkään taisteluun. YUP:n laulajalle, kitaristille ja laulun-

tekijälle paikka on erityisen läheinen, sillä bändillä on ollut treenikämpä Lutakossa aikanaan useamman vuoden ajan.

“Onhan tästä väännetty jo vuosikausia ja uhkailtu pois purkamisella, missä ei sinänsä ole minkään valtakunnan tolkkua, koska täällä on niin monenlaisia tiloja”, Martikainen tuumii.

Hän ei sulata alkuunkaan ajatusta,

että talo olisi pitänyt purkaa uuden rakentamisen tieltä.

"Laitetaan nopeasti kyhättäviä lasihirvityksiä kaikki rannat täyteen, ja jos sinne jää yksi rintamamiestalo keskelle, niin se pitää nokittaa heti nurin. Ja vain koska se ei enää sovi tähän uuteen, jotensakin hyvin erikoiseen kauneuskäsitykseen", hän sanailee.

"Mutta tämän takia minä kai olenkin näissä hommissa, enkä taistelemas-

likokoelman julkistamistilaisuus järjestettiin kustannusyhtiö Liken kotikentällä Helsingissä.

"Kirjan kirjoittaminen oli sellainen asia, jota olen jo pitkään viritellyt ja toiveikkaasti ajatellut. Välillä olen huomannut, että joku lauluteksti toimisi paremmin, jos sen kirjoittaisikin runoksi tai novelliksi. Aloin miettiä, että mitä jos kirjoittaisin välillä jotain sellaista, missä voi keskittyä pelkästään tarinaan", Martikainen kertoo.

"Tarinoita oli pari-kolme kuukautta sitten nipussa 120, ja niistä kirja sitten kasattiin."

120?

"Niin, kolme vuotta olen niitä tehnyt ja ensimmäinen vuosi meni kokonaan sormiharjoittelun piikkiin, ihan vain muodon opeteluun. Suurin osa tarinoista on niin huonoja, että ne on pakko tuhota johonkin bittiavaruuteen", Jarkko Martikainen selvittää.

KIRJAAN VALIKOITUI lopulta 39 tragikoomista ja joitain osin absurdiakin novellia.

"Sinänsä vähän vierastan tuota novelli-sanaa, jota kustantamo halusi käyttää, sillä tiedän sentään jotain kirjallisuuden rakenteesta. Siellä on joitain juttuja, missä ei edes ole mitään niin val-

tavaa oleellista dramaattista käännettä", Martikainen huomauttaa, ehkä turhankin vaatimattomasti.

"Ainoa selvä suunta, mitä lähdin tavoittelemaan, oli sellainen tietty positiivinen arkisuus. Lisäksi pyrin siihen, että lukija joutuisi kyseenalaistamaan sen, onko joku asia sittenkään niin yksiselitteinen edes meidän arkisessa arjessamme."

Martikainen ei mieti kauan vastausta

kysymykseen, jännittääkö esikoisen vastaanotto.

"Onhan se selvää, että jännittää. Kannan sellaista suurta siunausta ja ongelmaa, että olen jo julkaissut levyjen kautta paljon tekstejä. Jotkut voivat siksi ajatella, että eihän se voi toimia. Ajatella, että en minä sitä osta, en perehdy, en hae edes kirjastosta", Martikainen pyörittelee ajatuksia.

"Sama asia pätee kritiikin puolella. Kuinka vahvana kritiikkiin vaikuttaa se ajatus, että taas yksi hölmö rokkari yrittää jotakin. Miksei suutari pysy lestissään", hän pohtii.

AIVAN VALTAVA hyppy novellien maailmaan ei ole välttämättä ollut, sillä tarinallisuus on ollut Martikaiselle laulujen kirjoittamisessa jo pitkään hyvin keskeinen asia.

"Monissa lauluissa kuvataan joku staattinen tila, mutta olen yrittänyt *Toppatakkeja ja toledon terästä* -levyltä alkaen rakentaa tekstit sen mukaan, että niissä olisi selvä draaman kaari", Martikainen toteaa.

Ideat sekä novelleihin että lauluteksteihin hän kertoo ammentavansa kaikesta havainnoinnistaan. Tekstit ovat eletyn elämän sivutuotteita.

"Voin esimerkiksi kuulla jonkin asian, mihin sitten otan sellaisen näkökulman, joka alkaa minua mietityttää", Martikainen kuvailee.

Tai sitten kaikki voi lähteä liikkeelle pelkästä sattumalta korviin kantautuneesta lausahduksesta, oli se sitten junassa kuultu "älä astu kauppiaan päälle" tai ihmisten jatkuva myöhässä olemisen hokeminen.

"Aloin sitäkin miettiä: joka toinen meistä on myöhässä, mutta mistä me oikeastaan ollaan myöhässä? Miksi meillä pitää olla niin ankara kiire ja mitä se meistä ehkä kertoo, Martikainen antaa esimerkin.

YUP:N SANOITUKSIIN on vuosien mittaan kehkeytynyt oma tunnistettava tyylinä. Yhtyeen tuotantoon tutustuneelle novelliesikoisenkin rivit

sa tuulimyllyjä vastaan jossain ympäristövirastossa."

YUP:N TUOTANNON lisäksi myös soololevyn julkaisseen Jarkko Martikaisen uusin aluevaltaus on esitelty yleisölle vain kahta päivää aiemmin. Rock-lyriikastaan jo kosolti kiitosta kerääneen sanataiteilijan kaunokirjallisen esikoisteoksen, *Pitkät piikit ja muita kertomuksia* -novel-

saattavat tuntua jotenkin tutuilta.

"Olisihan se hauskaa, jos pystyisi jotenkin täysin uudistumaan, mutta huomasin novelleja kirjoittaessani, että kyllä minulla on omat mieltymykset, joista en haluakaan päästää irti" Martikainen sanoo.

"Itsekin huomaan joskus, että tämä tekstihän on aika-
lailla saman tyyppinen tavoitteil-

taan tai muodoltaan kuin esimerkiksi jokin vertailukohta kahdeksan vuoden takaa. Sille ei voi mitään, sillä eihän tässä voi eikä halua päättään vaihtaa." Vaikka aiheita on ammennettu monista lähteistä, pitää Martikainen silti tietyt asiat tekstiensä ulkopuolel-

la. Vaikeita aiheita ovat esimerkiksi pedofilia tai rasismi.

"Rasismikin on niin monisyinen juttu. Kaikki me siihen kuitenkin tavalla tai toisella sormumme, sellaiseen itsen ylentämiseen muita alentamalla", Martikainen pohtii.

"Kyllä minä näen asian kuitenkin niin,

"Eihän tässä voi eikä halua päättään vaihtaa"

että melkein mistä vaan voi tehdä laulun. On olemassa pyhiä asioita mutta ei salattuja asioita", hän lisää. "Eikä sanoitusten tekeminen ole todellakaan kummoinen juttu eikä minkäänlainen salatieteen maailma. Se ei ole mahdotonta kenellekään, joka on asi-

asta kiinnostunut. Niinhän se menee, että jos sanoja kylliksi rakastaa, niin niitä jaksaa pyörittää."

JARKKO MARTIKAISEN ensimmäiset sanoitukset julkaistiin vuonna 1986 Eutanasia-nimisen hc-punkbändin demolla. Esimerkkikin

muistuu yhdeltä istumalta.

"Neuvostoliitto ihanainen maa, rajan takana siellä oottaa maatuska, siellä oottaa vapaus siellä oottaa vankila, sinne tahdon mennä, ota mut äiti-Venäjä. Ja tässä se teksti oli kokonaisuudessaan. Ne olivat sellaista

kiteytyntä muutaman rivin hardcore-runoutta. Biisit olivat puolen minuutin tai minuutin mittaisia, Martikainen muistelee.

"Sen verran minäkin osasin järkeäni käyttää heti lähtöjään tajutakseni, ettei minulla ole mitään varaa laulaa pokerinaamalla sellaisia aisoita, joita vaikka Steen1 laulaa nykyään", toteaa Martikainen, joka vaikuttaa kaikkiaan olevan erityisen mieltynyt itä-helsinkiläisen rapparin tuotantoon.

"Rakentakaa vaan sitä vitun musiikkitaloo, vaikkei mun faijalla oo ees viiteen vuoteen ollu asunto, mut ei ketään kiinnosta missä se äijä oikein bostaa, sä voit nähdä sen yöllä kun katot ulos ikkunasta", rock-mies latelee ulkomuistista rap-säkeitä.

"Se on suurta runoutta, todella suurta. Se on pohjustettu kolmella rivillä ja nelonen lunastaa sen ihan täydellisesti. Kammottava ajatus, että minäkin voisin katsoa yöllä ulos ikkunasta ja se voi kulkea siellä. Eikä kukaan välitä", Martikainen analysoi innostuneena.

YUP ALOITTI taipaleensa englanninkielisten sanoitusten varassa. Pian kieleksi kuitenkin vaihtui suomi. Mikä johti tällaiseen ratkaisuun?

"Syvä pettymys omiin mitättömiin saavutuksiin", Martikainen vastaa lyhyesti

"On olemassa sellainen peruslainalaisuus, että osaan englantia kohtuullisesti ja pystyn ehkä lausumaankin sitä jotenkuten uskottavasti, mutta en osaa ajatella englanniksi. Aika äkkiä minä sen tajusin ja näinä päivinä ymmärrän sen entistä kirkkaammin."

"Jos teen jonkun päätelmän tai huvitun jostain asiasta, niin sitä on hyvin vaikea kääntää englanniksi, saatikka saksaksi tai ruotsiksi", Martikainen naurahtaa.

Yhtye ja sen jäsenet kävivät läpi myös muita murrosvaiheita, jotka vai-

MARTIKAISEN AUTION SAAREN LEVYT JA KIRJAT:

(haastateltava haluaa tähdentää, ettei kyseessä ole välttämättä mikään kaikkien aikojen suosikit -lista)

BOB DYLAN - NO DIRECTION HOME, THE BOOTLEG SERIES VOL. 7 (Martin Scorsese -leffan soundtrack)

MARTIN TIELLI - OPERATION INFINITE JOY (kanadalainen laulun-tekijä, hieno sooloalbumi)

TUOMARI NURMIO - KINAPORIN KALIFAATTI (hyvä vaikkei tekijänsä paras)

ANNIE PROULX - LYHYT KANTAMA (todella hienoja novelleja on mukava lukea aina uudestaan)

TUULA-LIINA VARIS - PIKKU NAISIA (tehdään niin, että kaikki kirjat on sitten naisten kirjoittamia, kun meni niin ukkopuolelle nuo levyt)

MARGARET ATWOOD - ORYX JA DRAKE (vieläkin lukematta, vaikka on ilmeisesti tosi hieno ja monisyinen teos, jota pitää autiolla saarella sitten miettiä ajan kanssa)

kuttivat oleellisesti YUP:n musiikin jatkojalostumiseen.

"Emme enää ajatelleet musiikkiakaan samalla tavalla kuin ennen. Ei sitä ääneen varmaan kukaan kehdannut sanoa, mutta oltiin kai toiveikkaita, että musiikki voisi olla jonkinlainen taiteenkin muoto. Muutakin kuin muutama sointu peräkkäin, jossa on tavut täynnä jotain englanninkielistä mölinää."

Vaikka trendikästä kansainvälistymistä ei ole YUP:n osalta odotettavissa, Jarkko Martikainen ei näe esteitä uusien haasteiden ja tavoitteiden etsimiselle.

"Suomen kielen keinoilla operoimisessa ja slaavilaista perimää ensisijaisesti käyttävän musiikin maailmassa pitäisi olla ammennettavaa vielä niin, ettei tarvitse heti ensi vuonna lopet-

taa, kun kaikki mahdollinen on jo tehty."

HILJAISELOA, TAI ainakin hiljaisempaa eloa on kuitenkin odotettavissa. Jyväskylän keikan jälkeen jäljellä on kolme iltaa, joiden jälkeen YUP vetäytyy lavoilta hetkeksi muiden aktiviteettien pariin. Työn alle otettaneen myös uusi levy.

"Vaikkei tässä mitään kalenterisulkeisia ole vielä pidetty, niin kyllä sen ilmestyminen menee auttamatta vuoden 2007 puolelle, arvioi Jarkko Martikainen.

"Yritetään tehdä jollain lailla kompakti paketti, joka innostaa meitä kaikkia", hän toteaa ja lähtee valmistautumaan illan koitokseen.

Lutakko on viittä tuntia myöhemmin tupaten täynnä, The Rasmuksesta huolimatta.

Avoimna 16 - 02 ma - la

www.vihreahaltijatar.fi

La fée Verte

Vihreä Haltijatar

OLUITA, VISKEJÄ, ABSINTTEJA

Kauppakatu 13

Merkintöjä mielen mutkaisuudesta

ENSITUNTUMA ON, että vaikuttaa taiteen saralla masentavan lahjakkaalta mieheltä tämä Martikainen. Syyskuun lopussa ilmestynyt esikoisteos *Pitkät piikit ja muita kertomuksia* kun ei rajoitu vain ansioituneen muusikon kirjoittamiin novelleihin, vaan sivuja on koristeltu myös miehen tekemillä piirroksilla, jotka kulkevat paikoitellen yhtä absurdeja reittejä kuin itse tekstikin.

NOVELLIT OVAT lyhyitä - monet alle kahden sivun mittaisia. Ne ovat kuvia sekä ihmisten maailman että sille näkymättömän maailman nyrjähdyksistä, joskus kovin kivuliaistakin. Vaikka henkilöahmot ovat todellisuuteen rajoittuneesta näkökulmasta vähintään räikeitä kärjistyksiä, puhumattakaan esimerkiksi sellaisista seikkailijoista kuin ryppykaverukset Muka-vuudenhalu ja Kuolema, pitää Martikaisen arkisen toteava kerronta heidät jollain tavalla lähellä maanpintaa vielä taivaan porteillakin.

MUUTOINKAAN LOPUTON kielellä leikittely ei kuulu teoksen ilmaisuvarantoon. Metaforisuus syntyy teoksessa kokonaisuuksista, ei kielen yksittäisestä akrobatiasta. Novelleissa ei suoraan kuvata mitään ilmiötä, vaan laajempien merkitysten oivaltaminen perustuu mahdollisuuteen peilata kuvauksia lukijan omiin käsityksiin. Läpi kulkevana teemana voinee pitää pienen humanistin kritiikkiä vallitsevia luutuneita järjestyksiä kohtaan. Täydeltä laidalta osansa saavat esimerkiksi tulosvastuullisuus ja muut työelämän muoti-ilmiöt sekä ihmisten erilaiset kuorensa muutoksilta sulkeneet ajattelutavat, joita Jarkko Martikainen tavoittaa paikoin hyvinkin osuvasti.

KERRONTATEKNIKOILTAAN *Pitkät piikit* on varsin poukkoileva.

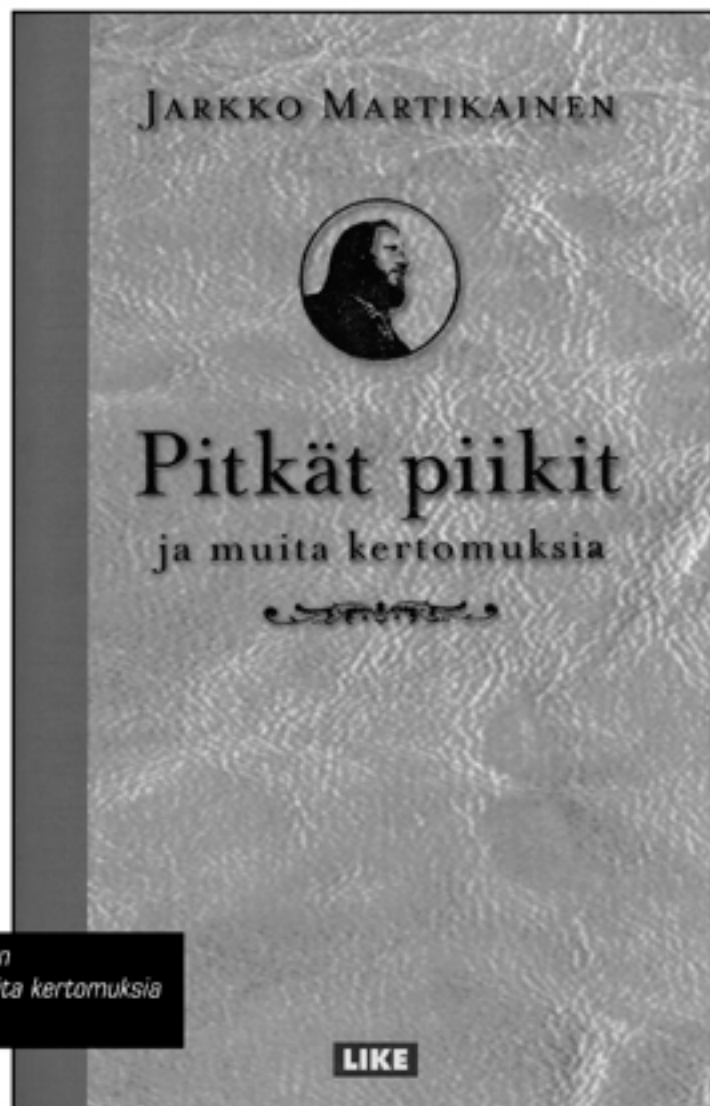
Jarkko Martikainen
Pitkät piikit ja muita kertomuksia
Like 2005

Paitsi perinteistä kolmannen persoonan kerrontaa, käyttää Martikainen novelleissaan paljon myös minä-muotoista ilmaisua. Välillä novelli on puettu kirjeeksi, joskus se saattaa olla katkeamatonta tajunnanvirtaa. Intertekstuaalisuus on vahvasti läsnä. Yhdessä tapauksessa kerronta rakentuu pelkän dialogin, eli puhelinkeskustelun varaan, yhdessä lähes koko teksti on puettu poliisin etsintäkuulutuksen kaltaiseksi. Lienee makuasia, pitääkö tästä vai ei. Omasta mielestäni ilmaisukeinojen moninaisu-

us on kokonaisuuden kannalta vain virkistävää.

SAATTAA OLLA, että jokainen Martikaisen ratkaisu ei kaikkia miellytä. Välillä teksteissä on pienoinen rautalangasta vääntämisen tuntu. Esikoiskirjailija näyttää kuitenkin rakentaneen heti myös novellien maailmaan tunnistettavan tyylinsä, joka varmasti uppoaa myös monelle YUP:n tuotantoon tutustumattomalle.

PYRY ANTOLA

Minne katosi Tuija?

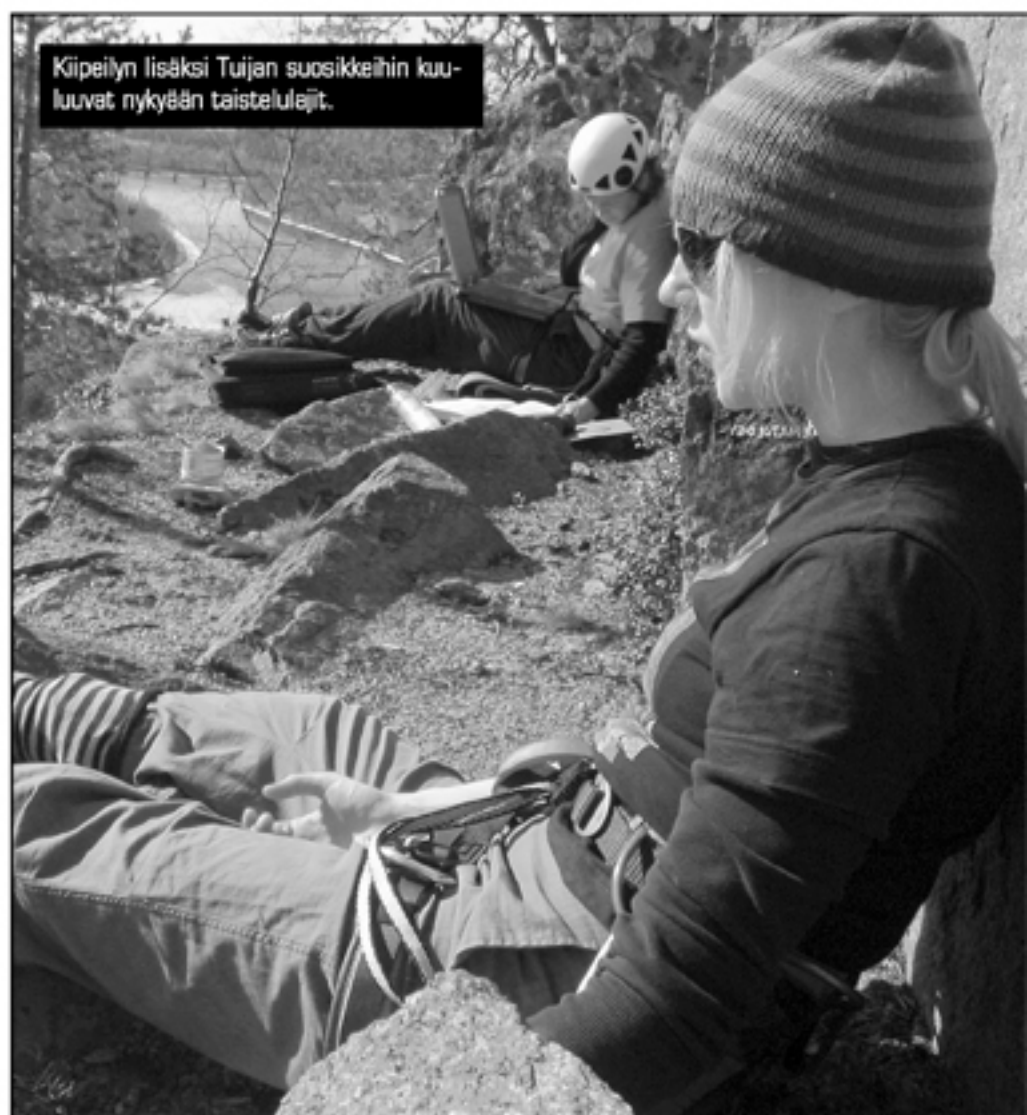
NOLLAKOLMOSTEN LAUMASTA on kadonnut monta lammasta. Yksi hukkaan menneistä on kiipeilyn vaaroista ja teatterin taista ylen määrin nauttiva, JYT:n valomiehenäkin mainetta nauttanut **Tuija Ek**. InSane otti selvää, mihin tämä valojen ja varjojen valtiatar oikein hävisi.

PIIP. PIIP. Yksi puhelinsoitto ja homma on sitä myöten selvä: Sanen sinisissä runsas vuosi sitten räpännyt pikku-T vaikuttaa nykyään Helsingin Kalliossa. Ympärillään hänellä on kolmekymmentä neliometriä asuintilaa. "Täällä sairaslomaa viettelen. Vasta kolmas flunssa tänä syksynä", varsin duhaiselta kuulostava Tuija vastaa. Kivuttomasti taiteilija-Tuijan taival ei ole siis alkanut. Kysyessäni, mitä ihmettä hän pääkaupungissa tekee, vastauksena on ensin hyrisevää naurua. "Siinäpä se, kun en oikein itsekään tiedä", hän hekottaa, mutta ilmoittaa sitten olevansa Postin palveluksessa. Työpäivä alkaa kuudelta naistenlehtien ja kaiken muun päiväpostin lajittelulla ja jakamisella. "Aika jännittävä ratkaisu. Olen itekin niin sanotusti ihan yössä", Tuija tuumii.

ALANVAIHDON TARVE kirkastui Tuijalle viimeistään viimekeväisen opeharjoittelun jälkeen. Paikka luokan edessä ei vain tuntunut omalta. Ollensa omalta. Vähitellen myös kiinnostus ja motivaatio suomen kieleen hiipui ja lopulta lopahti.

"Ei vaan kerta kaikkiaan lähtenyt", hän tiivistää.

Tuija kaipasi maisemavaihdosta, ja Helsinki veti puoleensa parempine työmahdollisuuksineen. Tällä hetkellä hän viihtyy kaupungissa erinomaisen hyvin. Veli ja veljen tyttöstävä asuvat lähellä, ja uudet harrastukset pitävät mielen virkeänä. Tuijan uusin aluevaltaus on taistelulajit.

Kiipeilyn lisäksi Tuijan suosikkeihin kuuluvat nykyään taistelulajit.

"Täällä veripäissäni olen treenannut taekwondoa ja aikidoa", hän naurahdaa.

"Oikeastaan Helsingissä on muutenkin niin paljon vaihtoehtoja, että vain mielikuvitus on rajana."

TUIJA EI ole kuitenkaan unohtanut Jyväskylää, eikä toisaalta pidä paluuta poissuljettuna vaihtoehtona. Edelleen hän käy joskus ajamassa va-loja Ilokevissä ja muistelee haikeudella aikaa ylioppilasteatterin mukana. Teatteriyhteisön lisäksi hänen mielen-sä kaipaa muutakin keski-suomalaista.

"Kaipaen Jyväskylän murretta, vaikka siellä ei murretta muka puhutakaan. Hyvä tavaton, kun olin taas pitkästä aikaa käymässä, niin kyllä se kuulosti niin hassulta."

Myös edulliset vuokrat saivat siirtyä Tuijan mielestä matkatavaroiden mukana Helsinkiin. Samoin ihana luonto.

"Jyväskylässä on paljon paremmat mahdollisuudet mennä metsään. Täällä saa kulkea hirvittävät matkat nähdäkseen yhden puun", Tuija kuvailee.

Hiiri in memoriam

SINÄ, HIIRI, synnyit Googlen perusteella todennäköisesti noin vuosi tai puolitoista sitten. Päiväsi päättyivät Supercat-hiirenloukkuun roskiskaappini pimeydessä viime yönä 21.11.2005 Ylioppilaskylän D-talossa. Luultavasti luonnollinen kuolema olisi kaatanut sinut viimeistään puolen vuoden sisällä, koska vaikutit varsin aikuisen kokoiselta jyr sijältä ja ennustettu elinikähän teillä on korkeintaan kaksi vuotta.

AIHEUTTAMAANI VÄKIVALTATAISTA kuolemaasi voidaan pitää kosmisessa ajanmitassa mitättömänä, kuten omaakin elämäntahtani - päättyy se sitten kolmi- tai yhdeksänkymppisenä. Mutta omassa hiiren elämässäsi (ja mahdollisen perheesi elämässä) tapaus oli merkittävä. Luultavasti olit suunnitellut mutustavasi vielä monia makoisia tähteitä. Olit ehkä haaveillut retkestä Ylioppilaskylän laitamille kauppojen roskalaatikoiille. Perheesi kanssa olit saattanut järjestellä muuttoa lähemmäksi lämpimän veden putkistoja. Nyt kuitenkin taipaleesi päättyi ennenaikaisesti ja olen siitä pahoillani.

MUTTA KUTEN hyvin tiedät, surmaamisesi ei ollut ensimmäinen vaihtoehto kuokkavierailujesi lopettamiseen. Yritin aluksi keskustella

asiasta kanssasi - ja kunnioitan tapaaasi lopettaa roskiksen rapistelu puhutteluni ajaksi. Uskon, että ymmärsit olevasi odottamaton vieras, jolle ei kahvikuppeja kateta. Mutten tämänkään jälkeen heti asettanut sinulle kohtalokasta ansaa. Kuitenkaan et malttanut lopettaa vierailujasi edes siihen, että huoltomiehet tilkitsivät reittisi. Nakersit

suunnitelmani. Annoin sinulle vaihtoehtot. Toisaalta - en tuntenut tarkemmin tilannettasi. Ehkä olit poikasena päättynyt talomme rakenteisiin niin, että ainut mahdollinen elinkeinosi oli asuntojen roskiksilla vieraileminen. Et ehkä tehnyt retkiäsi jäärapaisuuttasi vaan vain selviytyäksesi. Ehken itse kuunnellut näkemyksiäsi tai yrittänyt ymmärtää sinua. Näin sinut vain uhkana ja rasitteena.

EN TIEDÄ, voinko puolustella sitä, että hain ratkaisua voimakeinoista.

Ehkä olisimme voineet löytää ratkaisun, joka olisi mahdollistanut molemmille vielä täysipainoisen elämän.

Voimakeinot kuitenkin houkuttelevat heppoudellaan ja nopeudellaan. Anteeksi hiiri, me ihmiset vain usein toimimme näin.

TUOMO ALA-KOJOLA

uuden kolon. Tässä vaiheessa pikkuriikkinen karismasi alkoi murentua.

KESKUSTELIMME VIELÄ kohtalostasi, kerroin näkemykseni ja

P. S. Jos ne buddhalaiset ovatkin oikeassa - ja päädyt norsuksi - niin eihän muistella pahalla, jos tavataan.

Kirjoittaja on uhkaavasti helsinkiläistynyt 3. vuoden suomen kielen opiskelija.

Elämä on materiaalia

MIES JA NAINEN tanssivat valssia Halkosaaren tanssilavalla Pohjanmaalla. Eletään 1960-lukua; orkesteri soittaa taustalla, mies ja nainen pitävät toisistaan lujasti kiinni. He olivat tuolloin nuorempia kuin minä nyt. Heistä tulee novellini henkilöahmoja.

PIIRRÄN HEILLE kasvot ja annan heille uudet nimet. Kirjoitan heille tarinan, josta osan muistan kuulleen vuosia sitten. Loput keksin itse. Yritän kuulla tanssilavan musiikin ja puheensorinan, yritän nähdä taustalla hehkuvan järven ja tytöt kellohameissaan. Mietin, mistä nainen ja mies puhuisivat ja mistä he vaikenisivat. Kuvittelen, kuinka he viimeisen tangon jälkeen menisivät katsomaan ohi kiitäviä moottoriveneitä ja huljuttelisivat varpaitaan järven aalloissa.

...

SITTEN ON keksittävä, mitä seuraavaksi tapahtuu. Miten rakentaa niin sanottu draaman kaari toimivaksi? Miten kirjoittaa novelliin kiinnostava koukku, joka yllättää lukijan? Yön tunnit kuluvat nopeasti näitä asioita miettiessä. On eletävä myös sen tosiasian kanssa, että novellin mies ja nainen alkavat hätkähdyttävästi muistuttaa omaa isääni ja äitiäni. Niin käy usein: tarinat, jotka olen kuullut jostain, muuttuvat toisiksi tarinoiksi - tarinoiksi, joissa todellisuus ja mielikuvitus sekoittuvat toisiinsa uudeksi kokonaisuudeksi.

NOVELLIENI HENKILÖHAJMOT osat usein jonkinlaisia hybridejä tuntemistani ihmisistä. Jokin replikki on lainattu ystävältä, toinen henkilöahmo käyttäytyy kuin eräs hankala suku-

lainen. Osittain tämä tapahtuu tiedostamatta. Henkilöihin tulee tuttuja piirteitä, vaikka en tarkoituksella siihen pyrkisi. Erityisesti ihmiset, jotka ovat vaikuttaneet elämäni eniten - joko hyvässä tai pahassa - alkavat elää omaa elämänsä kirjoituksissani. Ehkä kirjoitan heitä tiedostamatta yhä uudelleen, jotta voisin nähdä heidät paperilla, selkeinä edessäni.

...

OLEN OPISKELLUT Jyväskylän avoimessa yliopistossa luovaa kirjoittamista vuoden verran. Eräs opettaja sanoi kerran meille kirjoittajan aluille näin: "Kirjailija ottaa, lainaa ja varastaa." Mitä kauemmin olen kirjoittanut, sitä enemmän huomaan lauseen olevan totta. Kirjoittajalle elämä on materiaalia, josta hän muokkaa toisia todellisuksia, toisia elämiä. Kokoillan näytelmä, viihderomaani tai postmoderni runo ei voi syntyä tyhjiössä, vaan perustana on aina kirjoittajan näkemys ihmisestä ja maailmasta, hänen kokemuksensa ympäröivästä todellisuudesta.

ELÄMÄ TARJOAA usein mitä parhaimmat juonikuviot. Se on täynnä

kummallisia tapahtumia, joita taitavinkaan kirjailija ei pystyisi sepittämään. Luovan kirjoittajan onkin pidettävä silmät ja korvat auki, jotta hän oppisi näkemään elämän ihmeellisyyden. Hänen on kuunneltava ihmisten tarinoita, luettava sanomalehtien pikku-uutisia ja pidettävä muistikirja mukana. Kirjoittaessa kannattaa myös sukeltaa syvälle itseensä ja menneisyyteensä. Sieltä löytyy varmasti aineksia moneenkin taideteokseen.

...

KIRJAILIJAT JA luovat kirjoittajat työskentelevät maailmassa, joka on osittain heidän itsensä luoma. Toisinaan olen tullut ajatelleeksi, kannattaako minun viettää aikaani sellaisten ihmisten kanssa, joita ei ole olemassa. Henkilöahmot eivät ole lihaa ja verta. Kirjallisuustieteessäkin joku on rojhennut väittää heitä pelkiksi konstruktioiksi, sanoiksi paperilla. Toisaalta uskon, että henkilöahmoista voi lukijan mielikuvituksessa tulla hyvinkin todellisia. Jos olen saanut yhdenkin ihmisen nauramaan, itkemään tai vain tuntemaan sympatiaa hänen luettuaan novellini, tiedän tehneeni jotain merkityksellistä.

NIMI: Taina Latvala

IKÄ: 23 v.

OPISKELEE: Kotimaista kirjallisuutta Helsingin yliopistossa

ASUN: Vallilassa asunnossa, jossa makuuhuone, keittiö ja olohuone ovat sama asia

MUUTA: Lapualaissyntyinen runoilijasielu.

Erikoistaidot: Madonnan kasanibiisit ja mikroruokien lämmittäminen. (Toimituksen huomautus: syypää Tuomon katoamistemppuun)

Kuminkorjaus

Tämä tarina on tosi. Tai sitten ei.

Suunnittelin siinä korjaavani pyöränkumin. Naapurin tytön pyörä se oli, ja kun tyttö oli melko kaunis, mitä nyt vähän vinonenäinen, ja kun se niin kauniisti pyysi, päätin auttaa sitä. Ei minulla mitään aikeita ollut, kunhan hyvää hyvyttäni vain. Eikä minulla ollut kuin vanha ja kulunut jokoavain ja yksi ruuvimeisseli, mutta kokeilin silti. Kävin toimeen ja tyttö viereen ihmettelemään. Homma sujui.

Tuli siinä kumia vanteelta ähistessäni viereen keski-ikäinen mies poikansa kanssa. Ei niitä kukaan siihen pyytänyt, tai en ainakaan ollut huomannut että. Mies alkoi siinä kommentoida. Ei minulle, mutta omalle pojalleen ja tytölle, jolla aikaa riitti rupatteluun. Mies puhui minusta vähän samaan tapaan kuin viallisesta työkalusta. Sellainen tuntu sen puheista jäi.

No minulla rupesi siinä homma lipsumaan, kun sitä yleisöäkin oli. Ruuvimeisseli osui peukalonhankaan ja teki naarmun. Ihan pienen vain, mutta mies nosti äläkän ja vaati saada auttaa. Aloin heti kommentoida sen tekemisiä, mutta en sille vaan muille. Niin, siihen oli tullut jo isännöitsijä, joka oli sattunut kulkemaan ohi. Eihän se paineessa onnistunut mieheltäkään se kumin irrotus.

Jostain siihen ilmestyi naapurissa asuva diplomi-insinööri, se oli kuulemma katsellut ikkunasta meidän touhuja. Itse se tuota sanaa käytti, että touhuja. Sillä oli mukanaan valtava työkalupakki, jonka päällä oli pölyä, mutta sisällä

pelkkää uudenkiiltoa. Sieltä löytyi kalu joka hommaan, ja käyttäjiähän oli omasta takaa. Se rupesi itse siinä vääntämään kun kerran ne vehkeet omisti.

Siinä alkoi olla melko paljon sitä ihmistä. Nyysönen, bussikuski, tuli estelemään kun diplomi-insinööri kaivoi esille porakoneen. Olihan tässä kumminkin tarkoitus tilkitä reikiä. Siinä oli sitten sen bussin matkustajatkin, eivätkä ne valittaneet, kun pääsi kerran auttamaan korjauksessa.

Tässä vaiheessa päälíkumi oli saatu vanteelta ja etsittiin reikää. En tahatonut oikein ihmisjoukon seasta nähdä. Silmiin otti kun japanilainen turisti otti kuvan, jostakin nekin aina paikalle löysivät. Tyttö, pyörän omistaja, itki seinustalla. Sitä oli lohduttamassa ylimmän kerroksen juoruleiva vanhapiika. Kuulin kuinka sen raatelunokka naksahdatti.

Väsytys hiipi ja hiuka, päätin lähteä. Ei minun liukenemistani kukaan siinä hulinassa enää huomannutkaan. Menin kotiin ja keitin kahvit, söin lohivoileivän, kun olin kaupasta ostanut graavilohta, kallista kuin mikä. Niin, en minä tiedä miten siinä kuminkorjauksessa lopulta kävi, mutta iltautuisten aikaan näin valkkyvän valon ja kuulin sireenin. Poliisi siellä hajotti väkijoukkoa.

JAAKKO JUNTILA

Paratiisin viimeinen vuosi

Viime vuoden vappuna perkeleet valloittivat paratiisin. Kukaan ei tiedä, kuinka niin pääsi käymään: ehkä taivaalliset sotajoukot olivat tuudittautuneet turvallisuuden tunteeseen ja eläköityneet tai muuten vain nukuivat vartiossa. Kukaan ei kuitenkaan ollut estämässä sarvipäiden marssia. Ne löivät hiilihangoilla taivaan portit säpäleiksi ja potkivat arkkienkelit ulkopuolelle. Jumalasta ei koko tapauksen aikana nähty vilaustakaan, eikä Hänen osuudestaan tapahtumiin olla vielääkään yksimielisiä.

Paratiisin muurien murruttua käärmeet luikertelivat maasta sen jokaiseen puuhun ja alkoivat saarnata hyvän ja pahan tietoa kaikille, joita vähääkään kiinnosti. Taivaasta karkotetut arkkienkelit kastuivat sateessa ja likaantuivat maan tomussa, eikä heitä pian enää erottanut muista kodittomista kulkijoista. Heidän sädekehänsä himmenivät loan alla ja he kiroisivat Jumalan, joka oli heidät hylännyt.

Ihmisiin tämä maailman mullistus ei tietenkään juuri vaikuttanut. He olivat unohtaneet Jumalan ja enkelit jo kauan sitten, eivätkä hyvä tahto ja laupeus enää tuntuneet ajankohtaisilta. Pikkuhiljaa ihmisten käytös kuitenkin muuttui, sillä ketään ei enää tuntunut kiinnostavan synty tai sen sovittaminen. Ensin äkillisestä rikollisuuden lisääntymisestä syytettiin aikuistuvan ikäpolven vapaata kasvatusta, sitten naapurivaltioiden ulkomaanpolitiikkaa ja lopulta taas kasvatusta. Varsin pian ihmiset kuitenkin sopeutuivat vallitseviin olosuhteisiin ja alkoivat elää niiden vaatimalla tavalla. Anarkia lisääntyi maan päällä eikä pian ollut enää aktiivismin muoto, vaan valtaviiran elämäntyyli. Pienet erikoisuuteen pyrkivät ryh-

mittymät yrittivät organisoitua ja laatia sääntöjä ja normeja mutta joutuivat lopulta luovuttamaan ja luisuivat samaan sekasortoon muun väestön kanssa.

Itsekään sitä ymmärtämättä kirkko omaksui parin kuukauden aikana kanaan, jonka mukaan ihmisen ei alun perinkään pitänyt missään vaiheessa päästä takaisin paratiisiin, vaan maailma oli tuomittu ikuisen kadotukseen. Teologiset tiedekunnat lakkautettiin ja uskonsa menettäneet papit etsivät itselleen mielekkäämpää tekemistä.

Maailmasta tuli entistä harmaampi ja likaisempi, mutta jos ihmisten elämä oli kurjaa, niin ei perkeleilläkään paratiisissa onnellista ollut. Heidän karuihin oloihin tottuneet silmänsä vuosivat vettä ja muurautuivat umpeen paratiisin kasvien pölläytellessä ilmaan satoja eri laatuja siitepölyä. Ilma oli paksua heidän keuhkoilleen ja auringon paiste häikäisi silmiä ja aiheutti päänsärkyä.

Loppukesään mennessä perkeleet olivat täysin kyllästyneet ikuisen linnunlauluun ja itkivät puiden alla kotikäväänsä. Lopulta he syksyllä, juhlistuaan railakkaasti vallankumouksensa puolivuotispäivää, päättivät yksissä tuumin palata takaisin helvettiin ja luovuttaa valtaamansa maan takaisin enkeleille.

Arkkienkelit taas olivat jo täysin luopuneet toivosta koskaan päästä takaisin kotiin ja olivat jo sopeutuneet elämään pahvilaatikoiden alla kadunkulmissa. Koska kukaan heistä ei enää pyrkinyt takaisin paratiisiin, jäi paluun mahdollisuus kokonaan huomaamatta. Elämänsä kyllästyneet enkelit omaksuivat niin täydellisesti tavallisen kuolevaisen roolin, että lopulta unohtivat kokonaan aiemman elämänsä ja vain nauroivat muiden mukana profeetoille, jotka ennustivat paratiisin uutta kukoistusta. Aseelliset välikohtaukset ja nälkäkuolemat harvensivat heidän rivejään ja hengissä sinitelleet kuolivat kevääseen mennessä vanhuuteen kenenkään huomaamatta tai välittämättä.

Tyhjiilleen jääneessä paratiisissa puut kyllästyivät kantamaan hedelmiä, joita kukaan ei syönyt ja kukkimaan kauniisti, kun kukaan ei ollut näkemässä. Niinpä ne kuolivat yksitellen pois ja kuihtuivat kuiviksi keloiksi.

Viimeisetkin käärmeet hylkäsivät paratiisin vuoden kuluttua valtaukselta, sillä ne tiesivät jo kaiken hyvästä ja pahasta. Kärsittyään hetken tylsyydestä, ne muistivat lopulta ikiaikaisen kaunansa ihmisnaista kohtaan. Niinpä ne siirtyivät saarnaamaan katujen varsien lyhtypylväisiin ja purivat kantapäille kaikkia, jotka pysähtyivät niitä kuulemaan.

Viimeistään silloin Jumalan olemassaolo vain lakkasi. Kukaan ei uskonut, toivonut tai rakastanut enää. Ihminen ei ehkä tarvinnut Jumalaa, mutta Jumala olisi tarvinnut ihmistä.

AINO SEPPÄLÄ

Missä pyöritetään Kaupungin suurin pizza?

TEKSTI JA KUVAT PYRY ANTOLA

JOSKUS SAATTAA KAIVATA VAIHTELUA. JOO, ON SE EPÄTERVEELLISTÄ, MUTTA JOS VAIN HARVOIN... HÄMMENNYS VOI VALLATA KOKENEEMMANKIN KULINARISTIN, KUN TASKUN POHJALLA POLTTELEVAT TUKIAISJÄMÄT HALUAISI SIOJITTAÄ PIZZÄÄN. PELKÄSTÄÄN JYVÄSKYLÄN KESKUSTA PURSUÄÄ PIZZERIOITA, JOTKA TARJOAVAT LÄTTYÄ SOPIVAAN VIIDEN EURON HINTAAN. MIHIN SIIS SUUNNISTAA? ONKO NÄILLÄ PAIKOILLA JOTAIN EROA? PÄÄTIMME OTTAA SELVÄÄ.

MITÄ TUTKITTIIN:

Arvioinnin kohteena olivat pizzan koko, aika tilauksen tekemisestä siihen kun pizza tuotiin pöytään, veden hinta ruuan kanssa sekä salaattipöytä. Lisäksi kiinnitettiin huomiota palveluun ja paikan viihtyisyyteen.

MITEN TUTKITTIIN:

Pizzan halkaisija mitattiin viiden metrin ProMaster-mitalla millimetrin tarkkuudella. Aika mitattiin kännykkää hyödyntäen sadasosasekunnin tarkkuudella. Muuten luotettiin ehkä liaksi arvioijan omaan päätelykykyyn.

MISSÄ TUTKITTIIN:

Testiin valittiin enemmän tai vähemmän sattumanvaraisesti kuusi pizzeriaa Jyväskylän keskustasta. Pizzan hintahaarukka oli 4,5-5 euroa.

SALSA ORKIDEA

Tutkimuskierros aloitetaan Salsa Orkideasta. Tutkimusryhmä pääsee tuskin istumaan, kun pöytään jo tuodaan ruokalista. Ravintolameininkiä, hyvä hyvä.

Päivän pääruuan saapuessa erehtymätön sekuntikello kertoo, että pizzan valmistamisen ensimmäinen pohja-aika on 14:36,78. Kooksi mitataan vakuuttavat 38,1 senttimetriä. Teräväpäinen arviointiryhmä antaa mi-

paprika -sekoitusta, porkkanaraastetta, ananasta, oliiveja, hapankaalia, jalopenoja, herne-maissi-paprikkaa, paprikkaa ja kahden sortin kastiketta. 0,5 litran vesituoppi on ilmainen ja kahvikin näyttää kuuluvan hintaan.

Tutkimuspizzaksi valitaan klassikko Quattro Stagioni, jonka jälkeen huomio voidaan kohdistaa alkusalaattitarjontaan: kaalia, sipulia, suolakurkkuviipaleita, jalopenoja, makaronia, punajuurta ja kahta kastiketta. Vettä tuodaan 0,5 litran tuopissa 40 sentin hintaan.

nusta kahdelle asialle: pizzan reunat lerpattavat pikkurillin mitan lautasen ulkopuolella, eli käytännössä pöydällä, ja listan lupaamia katkarapuja on annokseen uhrattu vain neljä.

MARIA

Marian tarjoilija on kiireisen ja hieman kireän oloinen, mikä on toisaalta ymmärrettävää, sillä paikka on yhtä pöytää lukuun ottamatta täynnä. Salaattipöydän antimet ilahduttavat monipuolisuudellaan: kaalia, makaronia, suolakurkkukuutioita, pasta-herkkusieni-

Pizza saapuu ajassa 14:05,18 ja muodostuu mittaamisen kannalta hieman ongelmalliseksi. Läty ei ole ympyrämuodosta kuullutkaan: halkaisija on pisimmillään 46,1, lyhyimmillään 37,7 senttiä. Raati päättyy äänestyksen jälkeen huomioimaan keskiarvon, 41,9 senttiä.

PIZZA-HURTTI

Toisen tutkimusviikon alkajaisiksi ryhmä suunnistaa Pizza-Hurttiin. Pääle kolmekymppinen mies seisoo tiskin takana ja juttelee kaverilleen keittiön suuntaan. Ryhmän saapuminen ei näytä miestä juuri kiinnostavan. Kuten ei hymyileminenäkään

Alkusalaatti on tavallaan mielenkiintoinen kokemus: siihen kuuluu kaalisilp-

pua, jonka seasta pilkahtelee satunnaisesti maisseja ja herneitä. Tarjolla on myös jalopenoja ja yksi kastike. Vesi maksaa 0,4 litran kerta-annoksena 50 senttiä.

Pizzan valmistumisen suhteen kellotaan tähän asti paras aika 8:55,67. Kooltaan kokelas jää kuitenkin hieman karkijoukosta, sillä täsmällinen mitauslaite näyttää lukemaa 34,9. Pientä ihmetystä tutkimusryhmässä herättää se, että kolmella pöydällä lojuvat pois korjaamatta edellisten asiakkaiden lautaset ynnä muut.

DAMASKUS

Loppuviikolla väsyttävän luentoputken jälkeen tutkimusryhmä päättää hetken mielijohteesta jatkaa puoliväliin ehtinyttä tehtäväänsä. Kohteeksi valikoituu Damaskus.

Henkilökunta on hieman hämmentävästi vastassa jo ovelta, tupekalla. Tutkimusryhmä astuu sisään, ja tarjoilija seuraa perässä.

Pizzan hinta on poikkeuksellisesti neljä ja puoli. 50 sentin alennus ei näy ainakaan salaattipöydän suhteen:

kiinankaalia, omenaviipaleita, makaronia, jalopenoja, herne-maissi-paprikaa, kurkkua, suolakurkkua, sipulia, punajuurta ja kolmea kastiketta. Vesi on ilmaista.

Kooltaan pizza kiilaa tässä vaiheessa kakkoseksi, 38,7 senttiä. Aikaa tällaisen valmistamiseen kuluu 8:12,76. Paikan sisustuksen suhteen lienee haettu jonkinlaista aurinkorantatunnelmaa.

ALI BABA

Neljä takana, kaksi edessä. Jo tässä vaiheessa on varmaa, että Quattroa ei tilata tämän jälkeen ainakaan puoleen vuoteen.

Seuraavana vuorossa on Ali Baba, jossa palvelu ainakin pelaa riittävän ripeästi. Tarjoilija suorastaan hyökkää utelemaan tilauksia. Pizzan pyöritelyssä kellotetaan uusi ylivoimainen pohja-aika 5:17,29. Salaattikaan ei ole vielä huvennut kuin puoleenväliin, kun pöytään jo kannetaan lisää ruokaa. Sopii nälkäiselle.

Salaattipöydän tarjonta asettuu vertailussa toistaiseksi turvalliseen

keskikastiin: kaalia, sipulia, suolakurkkua, punajuurta, jalopenoja ja makaronia. Vesikannu kahdelle maksaa 80 senttiä.

ROOMA

Ikään kuin mustana hevosena vertailuun otetaan upouusi Rooma. Paikka on melko pieni, mutta silti suhteellisen viihtyisä ja valoisa. Palvelu on osoittautuu erittäin hyväksi, jotenkin todella aidon iloiseksi.

Alkusalaatti kerätään hauskoihin pikkukulhoihin: kaalia, suolakurkkua, makaronia, jalopenoja, tuoretta tomaattia ja yhtä, ilmeisesti italiastypistä kastiketta. Muovisten kulhojen huono puoli tulee esiin suolakurkkua pyydystäessä, kun koko annos on kellahtaa pitkän pöytää.

Halkaisijaltaan 37,4 senttinen pizza saapuu 10 minuutin ja 20,06 sekunnin kuluttua tilauksen tekemisestä. Quattron erikoisuus on salami, joka tuokin todella tervetullutta vaihtelua testiryhmän puurtamiseen. Kannullisen vettä saa ilmaiseksi, ja myös kahvi tai tee kuuluu hintaan.

KIERROKSEN SUURIN PIZZA, HALKAISIJALTAAN 41,9 SENTTIÄ, TARJOILTIIIN MARIASSA. PALVELUN, SALAATTIN JA YHTEISVAIKUTELMAN ARVIOINNIN KÄYTETÄÄN TUTTUA ASTEIKKOA 1-5.

	KOKO	AIKA	VESI	PALVELU	SALAATTI	YHTEENSÄ
SALSA ORKIDEA	38,1	14:36,78	40 snt / 0,5 l	4	3	3
MARIA	41,9	14:05,18	ilmaista	3	5	4
PIZZA-HURTTI	34,9	8:55,67	50 snt / 0,4 l	2	2	2
DAMASKUS	38,7	8:12,76	ilmaista	2	5	4
ALI BABA	31,9	5:17,29	80 snt / 1 l	4	3	3
ROOMA	37,4	10:20,06	ilmaista	5	3	4

THE FOOD ALBUM

THE MAN SANDWICH 11,00€
MIEHEKKÄÄSEEN MAKUUN CHILISÄMPYLÄ ON TÄYTETTY MARMORIFILEELLÄ, PAISTETULLA KANANMUNALLA, SAVUJUUSTOLLA, SUOLAKURKULLA JA JENKKIMAJONEESILLA.

MARILYNIN VIHERSIMPUKAT 11,90€
KEVYEN KERMAISET SIMPUKAT ON MAUSTETTU LEMPEÄSTI INKIVÄÄRILLÄ, LIMELLÄ JA CHILILLÄ, LISÄNÄ TIKKUPERUNOITA.

VEGGIE 7,80€
RUNSAASTI KASVIKSIDA SOIJA-BALSAMICOKASTIKKEESSA, PÄHKINÄRIISIÄ.

CRISPY CHEESE VEGGIE 8,80€
RÖSTIPERUNAA, KUKKAKAALIA SAVUJUUSTOKASTIKKEESSA, TERIYAKIKASVIKSIDA JA OLUTPANEROITUJA SIPULIRENKAITA.

MITÄ MAKSAA 12,00€
TUHDISTI PARILOITUA NAUDAN MAKSAA, PEKONIA, PUOLUKKAA, PIPPURIKERMAKASTIKETTA JA RÖSTIPERUNAA.

LADY MANHATTAN 20,00€
MARMORIFILEEPIHVI TALON PESTOLLA, KERMAISTA PARMESANRIISIÄ JA TERIYAKIKASVIKSIDA.

SKULLBOYS 3,50€
APPELSIINISORBETTIA JA LAKRITSIKASTIKETTA

TUTTUJEN BURGERIEN JOUKKON ON LIITTYNYT
HUIKEA MAKSABURGER 8,20€

Haluatko kuulua sisäpiiriin?

Sohwi Inside on kanta-asiakasjärjestelmä, joka takaa Sinulle roppakaupalla rahan arvoisia etuja. Inside antaa sinulle mahdollisuuden kuulua sisäpiiriin, jossa varmasti tulet viihtymään. Inside tarjoaa jäsenilleen "kanta-asiakastunteja", tapahtumia, yms. Liitymällä jäseneksi saat henkilökohtaisen jäsenkortin, jolla pääset nauttimaan eduista. Jäsenyys on sinulle maksuton.

Katso lisää osoitteesta www.sohwi.fi/inside

JOKA KUUN
ENSIMMÄINEN
KESKIVIIKKO

SOHWI
LIVE

ROCK HOUR

JOKA PÄIVÄ KLO 22-23

HANAOLUT 0,4
JA -SIIDERI 0,33

2€

Sohwi
www.sohwi.fi